

«ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ »

23.05.2019

Διαλέξεις στο πλαίσιο του μαθήματος
«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»
ΠΜΣ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
Ακαδημαϊκό Έτος 2018-2019

Θέματα συζήτησης

2

1. Κοινωνικό Κεφάλαιο

- 1.1 Εισαγωγή
- 1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη
- 1.3 Ή έννοια του Κοινωνικού Κεφαλαίου
- 1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου
- 1.5 Πως μετριέται το Κοινωνικό Κεφάλαιο;
- 1.6 Περιφερειακό Απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

2. Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

- 2.1 Εισαγωγή
- 2.2 Τομείς δραστηριοποίησης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας
- 2.3 Χαρακτηριστικά Κοινωνικού Επιχειρηματία
- 2.4 Θεσμικό πλαίσιο
- 2.5 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη
- 2.6 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

1.1 Εισαγωγή

3

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες διερευνάται συστηματικά στην διεθνή βιβλιογραφία, **η συμβολή του Κοινωνικού Κεφαλαίου στην οικονομική ανάπτυξη.**

Σύμφωνα με τον Granovetter, δομές όπως τα **κοινωνικά δίκτυα** μπορούν να επηρεάσουν **θετικά το οικονομικό αποτέλεσμα** μέσω:

- της πληροφόρησης
- της διάχυσης τεχνολογικών γνώσεων
- του περιορισμού του κόστους πληροφόρησης

Θετική έχει αποδειχθεί **η συμβολή του Κ.Κ. και σε μακροοικονομικό επίπεδο** καθώς έχει διαπιστωθεί ότι **η εμπιστοσύνη, οι αξίες και οι κανόνες επηρεάζουν θετικά τις μακροοικονομικές επιδόσεις** (Knack και Keefer, 1997)

1.1 Εισαγωγή

4

Η παγίωση προσωπικών σχέσεων μπορεί να ενισχύσει την εμπιστοσύνη μεταξύ επιχειρήσεων, εργαζομένων, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, φορέων και καταναλωτών και να συμβάλει **θετικά στις επιδόσεις των επιχειρήσεων, επιτυγχάνοντας:**

- **μείωση του κόστους** συναλλαγών
- διευκόλυνση της **πρόσβασης σε δανειακά κεφάλαια**
- βελτίωση των **σχέσεων εργοδότη και εργαζομένων**
- ευκολότερη **πρόσβαση στο απαιτούμενο εργατικό δυναμικό** σε σταθερή βάση
- ευκολότερη **εξασφάλιση καταναλωτών** για προϊόντα και παρεχόμενες υπηρεσίες
- μείωση του **κόστους λειτουργίας** των επιχειρήσεων

(Uzzi, 1996)

1.1 Εισαγωγή

Το Κοινωνικό Κεφάλαιο αναφέρεται ότι επηρεάζει και τις επιδόσεις καινοτομίας των επιχειρήσεων καθώς γνώσεις και πληροφορίες διαδίδονται πιο εύκολα μεταξύ δρώντων που είναι εγκατεστημένοι στην ίδια περιοχή, λόγω των κοινωνικών δεσμών που εμπνέουν αμοιβαία εμπιστοσύνη και της προσωπικής επαφής.

Σε όλες τις προσεγγίσεις της περιφερειακής καινοτομίας δίνεται **ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των θεσμών, του κοινωνικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της διάδρασης,** της μη γραμμικής αναπτυξιακής διαδικασίας και της συλλογικής μάθησης ως πόρους καινοτομικής δράσης (Tura & Harmaakorpi, 2005).

Ο Westlund αναφέρει ότι **οι καλές κοινωνικές σχέσεις διευκολύνουν την μεταφορά γνώσης** ενώ η απουσία σχέσεων ή κακές σχέσεις προκαλούν το αντίθετο (Westlund, 2006).

1.1 Εισαγωγή

Η δημιουργία και διάδοση της καινοτομίας εξαρτάται από την ένταση των σχέσεων μεταξύ ατόμων και οργανισμών (Breschi & Lissoni, 2001). Οι σχέσεις αυτές δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις:

- **να μοιραστούν τα κόστη και το ρίσκο που συνδέονται με τις καινοτομίες** μεταξύ μεγαλύτερου αριθμού φορέων
- **να έχουν πρόσβαση σε νέα ερευνητικά αποτελέσματα**
- **να αποκτήσουν κρίσιμα στοιχεία τεχνολογικής ανάπτυξης ενός προϊόντος ή μιας διαδικασίας.**

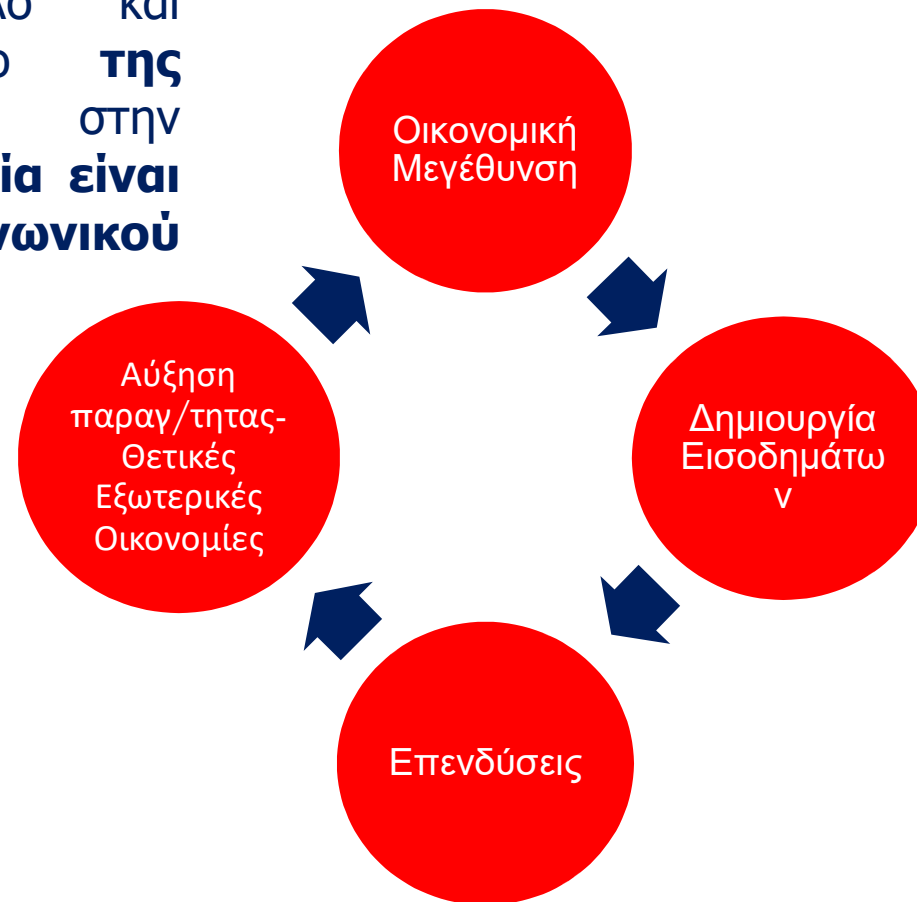
(de Dominicis, et al, 2013).

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

7

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

Οι στρατηγικές Περιφερειακής Ανάπτυξης στηρίζονται όλο και περισσότερο στο μοντέλο της **Ενδογενούς Ανάπτυξης** στην εφαρμογή του οποίου **αναγκαία είναι η αξιοποίηση του Κοινωνικού Κεφαλαίου.**

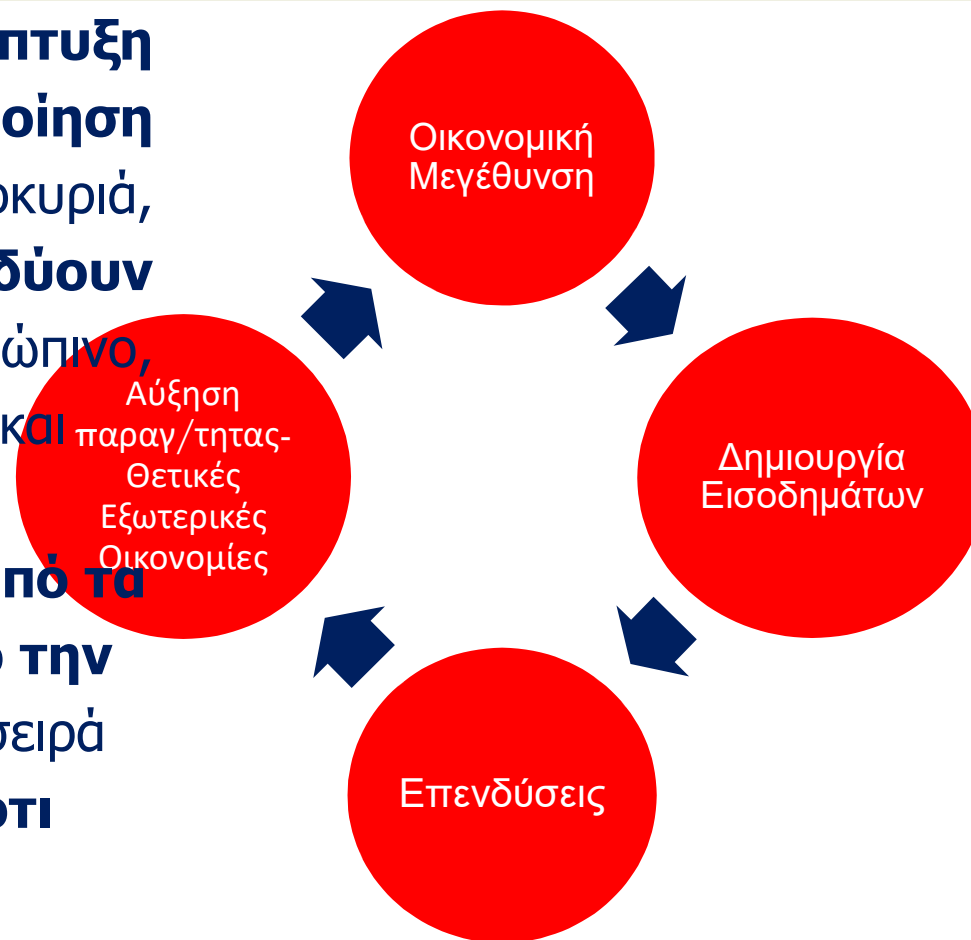

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

8

Στην Ε.Α. η οικονομική ανάπτυξη προκύπτει από την δραστηριοποίηση οικονομικών παραγόντων (Νοικοκυριά, επιχειρήσεις και Κράτος), που επενδύουν σωρεύοντας κεφάλαιο (ανθρώπινο, δημόσιο κεφάλαιο-υποδομές, έρευνα και ανάπτυξη).

Οι επενδύσεις χρηματοδοτούνται από τα εισοδήματα που προκύπτουν από την οικονομική μεγέθυνση, και με τη σειρά τους δημιουργούν μεγέθυνση, διότι συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και την διαμόρφωση θετικών εξωτερικών οικονομιών.

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

9

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

Η μεγέθυνση είναι **σωρευτική και αυτοσυντηρούμενη** από το απόθεμα κεφαλαίου, υποδομών, γνώσεων και καινοτομιών.

«**Ενδογενής**»: Αξιοποιούνται *εσωτερικές μεταβλητές* του συστήματος.

Διάφορες προσεγγίσεις στην Ε.Α. με έμφαση άλλοτε να δίδεται στην **τεχνολογική γνώση** (Romer, 1986), **στις καινοτομίες** (Aghion & Howitt, 1989), **στο δημόσιο κεφάλαιο-υποδομές** (Ashauer, 1989).

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

10

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

Βασίζεται **στις τοπικές πρωτοβουλίες.**

Η ανάπτυξη δεν επιτυγχάνεται από εξωτερικούς παράγοντες και ξένες επενδύσεις σε πόλους ανάπτυξης, αλλά βασίζεται στην κινητοποίηση των τοπικών πόρων της Περιφέρειας.

Βασικά στοιχεία της στρατηγικής Ενδογενούς Ανάπτυξης είναι:

- Η δημιουργία αναγκαίων **υποδομών**
- **Η κατάρτιση**
- **Η έρευνα και ανάπτυξη**
- Η στήριξη της **τοπικής επιχειρηματικότητας**

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

11

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

- **Στοχεύει** στο να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για **τοπικές πρωτοβουλίες** με σκοπό την **αύξηση της ικανότητας των περιφερειών να προσαρμοστούν** στην νέα αναπτυξιακή πραγματικότητα όπου κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές παράμετροι ενσωματώνονται στην οικονομική πολιτική.
- Βασίζεται σε **τρεις παραδοχές**:
 - **Η ανάπτυξη** είναι μια διαδικασία **σε παγκόσμιο επίπεδο**
 - **Οι τοπικές πρωτοβουλίες συμμετέχουν** στην παγκόσμια ανάπτυξη
 - Το **ανθρώπινο και το κοινωνικό κεφάλαιο συνιστούν τον κινητήριο μοχλό ανάπτυξης.**

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

12

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

Ενσωματώνει τις πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές διαστάσεις **στην οικονομική ανάπτυξη.**

Τέτοιες διαστάσεις αφορούν:

- **Πολιτιστικές τάσεις**
- Αξιοποίηση της **παράδοσης και της ταυτότητας**
- Αξιοποίηση **της κοινότητας**
- **Συμμετοχικές διαδικασίες**
- Υπάρχουσες **αλληλεπιδράσεις και κοινωνικές σχέσεις.**

1.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Περιφερειακή Ανάπτυξη

13

Μοντέλο Ενδογενούς Ανάπτυξης

Η στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης υιοθετεί ως **βασικά μέσα στήριξης** του ενδογενούς δυναμικού, τις συστάδες επιχειρήσεων, τους βιομηχανικούς τόπους, την δημιουργική πόλη, τα επιστημονικά/τεχνολογικά πάρκα κ.α. στα οποία **το Κοινωνικό Κεφάλαιο βρίσκεται στον πυρήνα** τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Η σημασία του Κοινωνικού Κεφαλαίου βασίζεται στην διαπίστωση ότι οι κοινωνικοί παράγοντες έχουν επίδραση στα οικονομικά φαινόμενα.

1.3 Η έννοια του Κοινωνικού Κεφαλαίου

14

Bourdieu (1986): *«το σύνολο των πραγματικών ή των δυνητικών πόρων οι οποίοι συνδέονται με πολλαπλά δίκτυα από περισσότερο ή λιγότερο θεσμοθετημένες σχέσεις αμοιβαίας αποδοχής και αναγνώρισης»*

Putnam (1993, 1995, 1996): *«αναφέρεται σε χαρακτηριστικά της κοινωνικής οργάνωσης όπως εμπιστοσύνη, δίκτυα και κανόνες τα οποία μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της κοινωνίας για την επίτευξη κοινών στόχων και να διευκολύνουν το συντονισμό και τη συνεργασία με αμοιβαίο όφελος»*

Fukuyama (1995): *«δημιουργείται και μεταβιβάζεται μέσω πολιτιστικών μηχανισμών όπως η παράδοση, η θρησκεία και η ιστορική συνήθεια»*

1.3 Η έννοια του Κοινωνικού Κεφαλαίου

15

Δεν υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός ορισμός του Κ.Κ. ωστόσο, διαπιστώνεται η **ύπαρξη ορισμένων χαρακτηριστικών** που αποδίδονται σε αυτό, όπως

- η διαπιστωμένη **συμμετοχή σε δίκτυα,**
- οι **κοινωνικές σχέσεις** και
- οι **κοινωνικοί κανόνες.**

1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου

16

Το Κοινωνικό Κεφάλαιο βασικά διακρίνεται:

Σε κοινωνικό κεφάλαιο **δεσμού (bonding)**, **ζεύξης (bridging)** και **σύνδεσης (linking)**

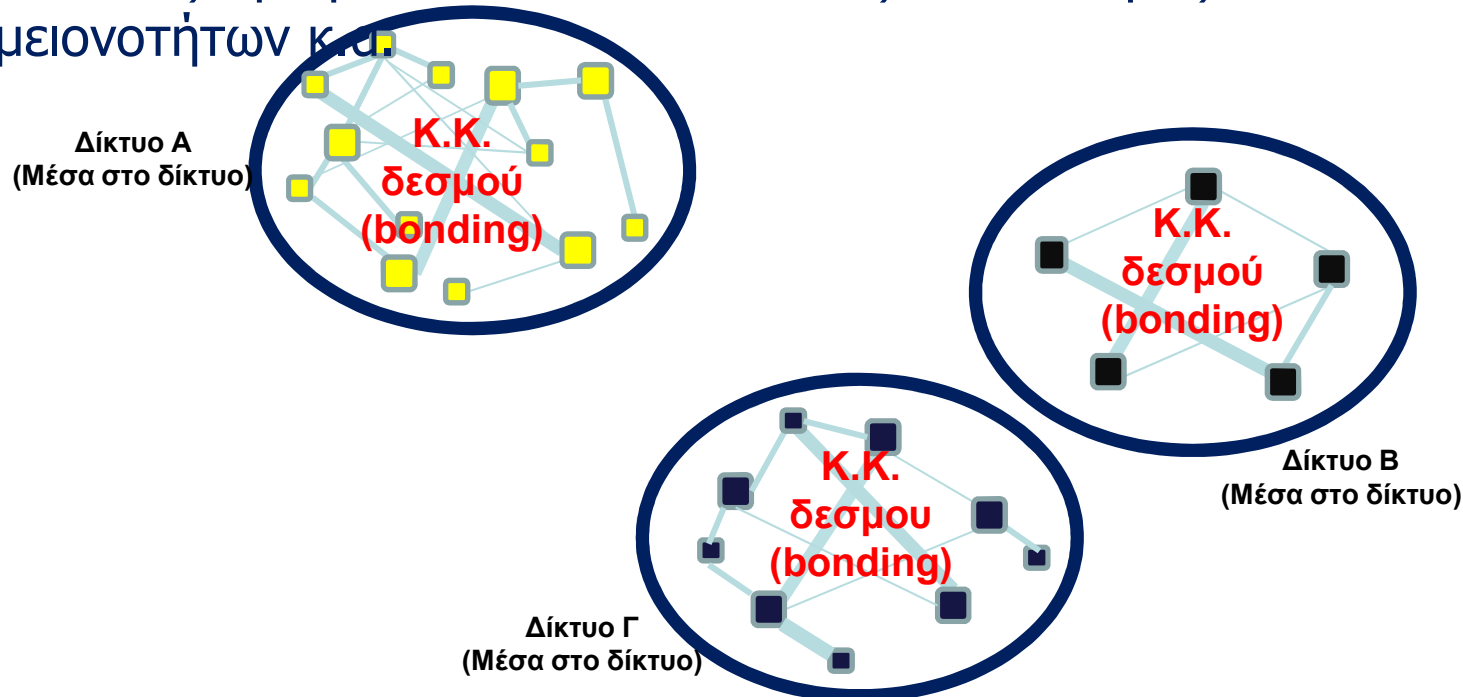
Σε **γνωσιακό (cognitive)**, **δομικό (structural)** και **σχεσιακό (relational)** κοινωνικό κεφάλαιο.

1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου

17

Κοινωνικό Κεφάλαιο δεσμού (bonding)

Οι σχέσεις μεταξύ ατόμων που αποτελούν σχετικά **ομογενείς ομάδες που δημιουργούν ισχυρούς δεσμούς μεταξύ των μελών τους (οικογένεια, φίλοι, γείτονες κ.α.)**. Βοηθούν στην ανάπτυξη της αμοιβαιότητας και της αλληλεγγύης. Δεν πρέπει να παραβλέπεται ο κίνδυνος αρνητικών συνεπειών όπως αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων, μειονοτήτων κ.α.

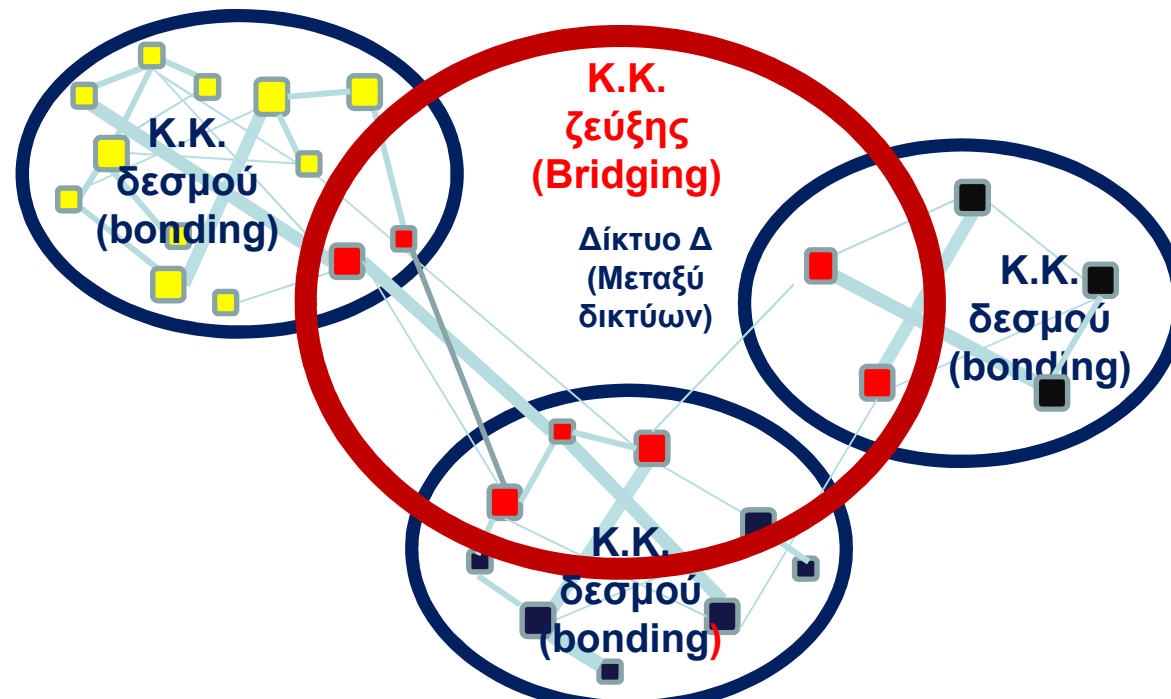

1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου

18

Κοινωνικό Κεφάλαιο ζεύξης (bridging)

Οι σχέσεις μεταξύ ατόμων που βρίσκονται απομακρυσμένα σε **ετερογενείς ομάδες** όπως μεταξύ μακρινών φίλων, συγγενών κ.α. Πρόκειται για **ασθενείς δεσμούς (γέφυρες)** μεταξύ ατόμων που ανήκουν σε διαφορετικές ομάδες. Έχει **ιδιαίτερη συμβολή στη διάχυση της πληροφορίας.**

1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου

19

Κ.Κ. Σύνδεσης (linking)

Κάθετες σχέσεις με εκπροσώπους της Κυβέρνησης, ΜΚΟ, Φορείς εξουσίας

**Κοινωνικό Κεφάλαιο
σύνδεσης (linking)**

Οι σχέσεις με ένα **κάθετο ιεραρχικό δίκτυο** μεταξύ ατόμων με **διαφορετικό κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο**, σχέσεις με ανθρώπους στην εξουσία ή το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

1.4 Είδη Κοινωνικού Κεφαλαίου

20

Οι μηχανισμοί που στηρίζουν αυτούς τους δεσμούς διακρίνονται σε:

- κοινές **αξίες, κανόνες** συμπεριφοράς (Γνωσιακό κοινωνικό κεφάλαιο)
- **συνδέσμους** και αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσονται **σε μια δομή** (Δομικό κοινωνικό κεφάλαιο)
- **δυνάμεις που συνδέουν τις ομάδες** μεταξύ τους ανάλογα με το επίπεδο εμπιστοσύνης (σχεσιακό κοινωνικό κεφάλαιο).

Πίνακας 1. Το Κοινωνικό Κεφάλαιο ως μια πολυδιάστατη κατασκευή

	Κοινωνικό Κεφάλαιο ζεύξης (Bridging)		
	Κάθετο	Οριζόντιο	
Κοινωνικό κεφάλαιο δεσμού (Bonding)	Γνωσιακό (Cognitive)	Δομικό (Structural)	Σχεσιακό (Relational)

1.5 Πως μετριέται το Κοινωνικό Κεφάλαιο;

21

Το κοινωνικό κεφάλαιο και η συμβολή του στην οικονομική ανάπτυξη, είναι δύσκολο να αποτιμηθεί με άμεσο τρόπο: **η χρήση προσεγγιστικών δεικτών θεωρείται απαραίτητη**. Αυτοί οι δείκτες διαφέρουν ανά γεωγραφική περιοχή και ανά οικονομικό τομέα.

- Το δομικό (structural) κοινωνικό κεφάλαιο (*αλληλεπιδράσεις μέσα σε μια δομή*) προσεγγίζεται και αποτιμάται μέσω της **προσέγγισης των συμμετοχικών δραστηριοτήτων**,

- το γνωσιακό (cognitive) κοινωνικό κεφάλαιο προσεγγίζεται μέσω δεικτών **ισχύος κοινωνικών κανόνων και νορμών αμοιβαιότητας και συνεισφοράς** (*κοινή αποδοχή αξιών και κανόνων*) ενώ,

- το σχεσιακό (relational) (*δυνάμεις που συνδέουν ανάλογα με το επίπεδο εμπιστοσύνης*) **μέσω δεικτών εμπιστοσύνης** (Grootaert, 2001).

1.5 Πως μετριέται το Κοινωνικό Κεφάλαιο;

22

□ Κοινωνικό κεφάλαιο: έξι (6) διαστάσεις

1. Συμμετοχή σε Τυπικά δίκτυα
2. Συμμετοχή σε Άτυπα Δίκτυα
3. Πολιτική συμμετοχή
4. Γενικευμένη Εμπιστοσύνη
5. Εμπιστοσύνη σε θεσμούς
6. Αλληλεγγύη – Κοινωνικοί κανόνες & συμπεριφορές

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

23

□ Δεδομένα ανάλυσης

- 5^ο κύμα Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (E.S.S.)
- Διεξάγεται από το 2002, κάθε δύο χρόνια σε περισσότερα από 30 κράτη.
- Η Ελλάδα συμμετείχε στους πρώτους γύρους μέχρι και τον πέμπτο (διετία 2010/2011) απ' όπου και τα στοιχεία της παρούσας ανάλυσης.
- Σε περιφερειακό επίπεδο NUTSII
- Ερωτήσεις αποσκοπούν στην αποτύπωση και την καταγραφή αντιλήψεων και στάσεων σε ένα μεγάλο εύρος κοινωνικών δραστηριοτήτων (κοινωνική και πολιτική εμπιστοσύνη, πολιτικό ενδιαφέρον και συμμετοχή, ανθρώπινες αξίες κ.α.)

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

24

□ Κοινωνικό κεφάλαιο: έξι (6) διαστάσεις

1. Συμμετοχή σε Τυπικά δίκτυα
2. Συμμετοχή σε Άτυπα Δίκτυα
3. Πολιτική συμμετοχή
4. Γενικευμένη Εμπιστοσύνη
5. Εμπιστοσύνη σε θεσμούς
6. Αλληλεγγύη – Κοινωνικοί κανόνες & συμπεριφορές

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

25

□ Συμμετοχή σε Τυπικά δίκτυα (1^η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

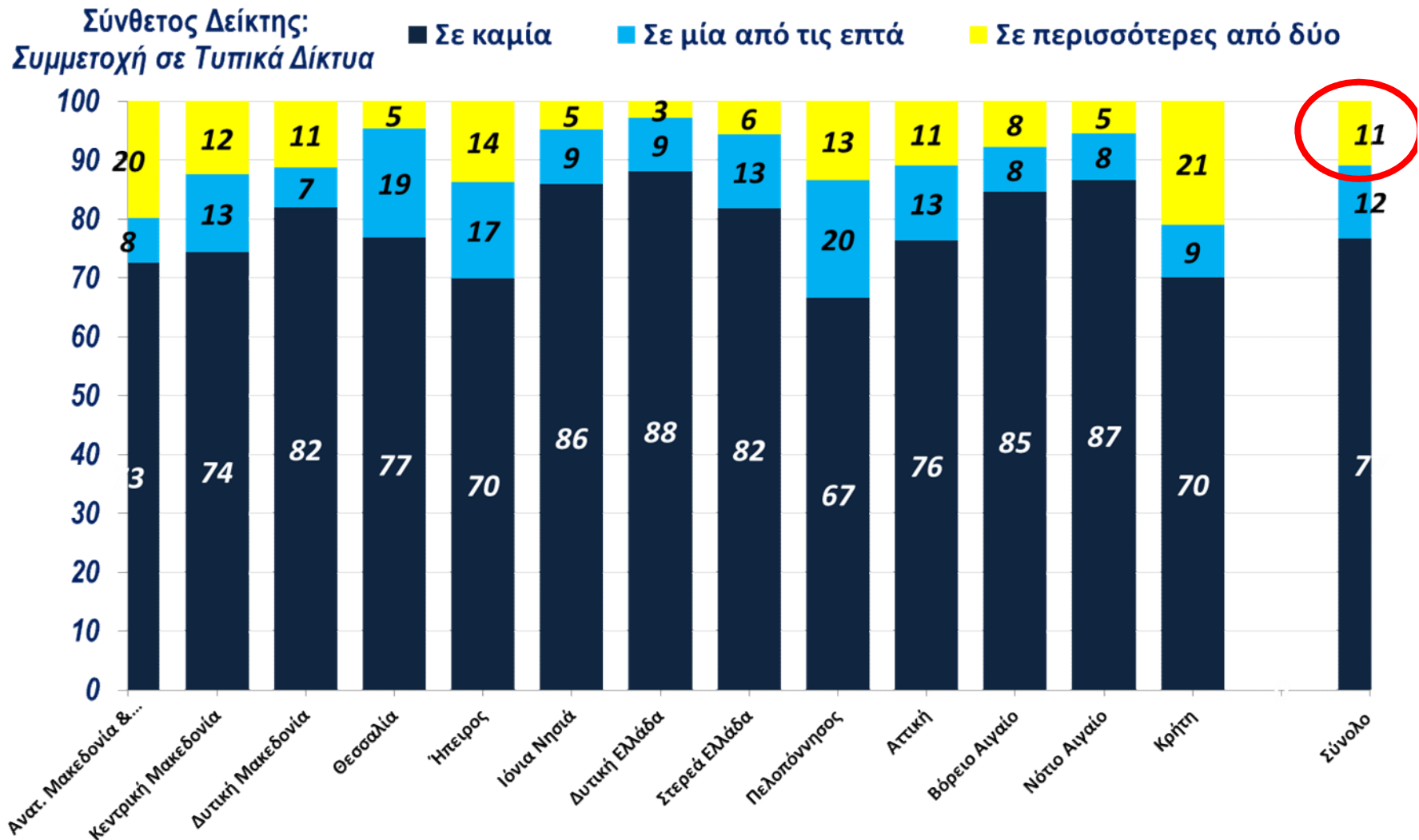
Ερώτηση:

«Υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι για να βελτιωθούν τα πράγματα σε μια χώρα ή να αποτραπούν πράγματα από το να πάνε στραβά. Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε κάνει κάτι από τα ακόλουθα:

- 1. «Συναντήσατε έναν πολιτικό, κυβερνητικό εκπρόσωπο ή εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»*
- 2. «Εργαστήκατε σε ένα πολιτικό κόμμα ή μια ομάδα δράσης»,*
- 3. «Εργαστήκατε σε άλλον οργανισμό ή ένωση»,*
- 4. «Φορέσατε ή εκθέσατε ένα σήμα ή ένα αυτοκόλλητο»,*
- 5. «υπογράψατε ένα ψήφισμα»,*
- 6. «συμμετείχατε σε νόμιμη δημόσια διαδήλωση»,*
- 7. «μπούκοτάρατε συγκεκριμένα προϊόντα;»*

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

26

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

27

□ Συμμετοχή σε Άτυπα δίκτυα

(2^η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

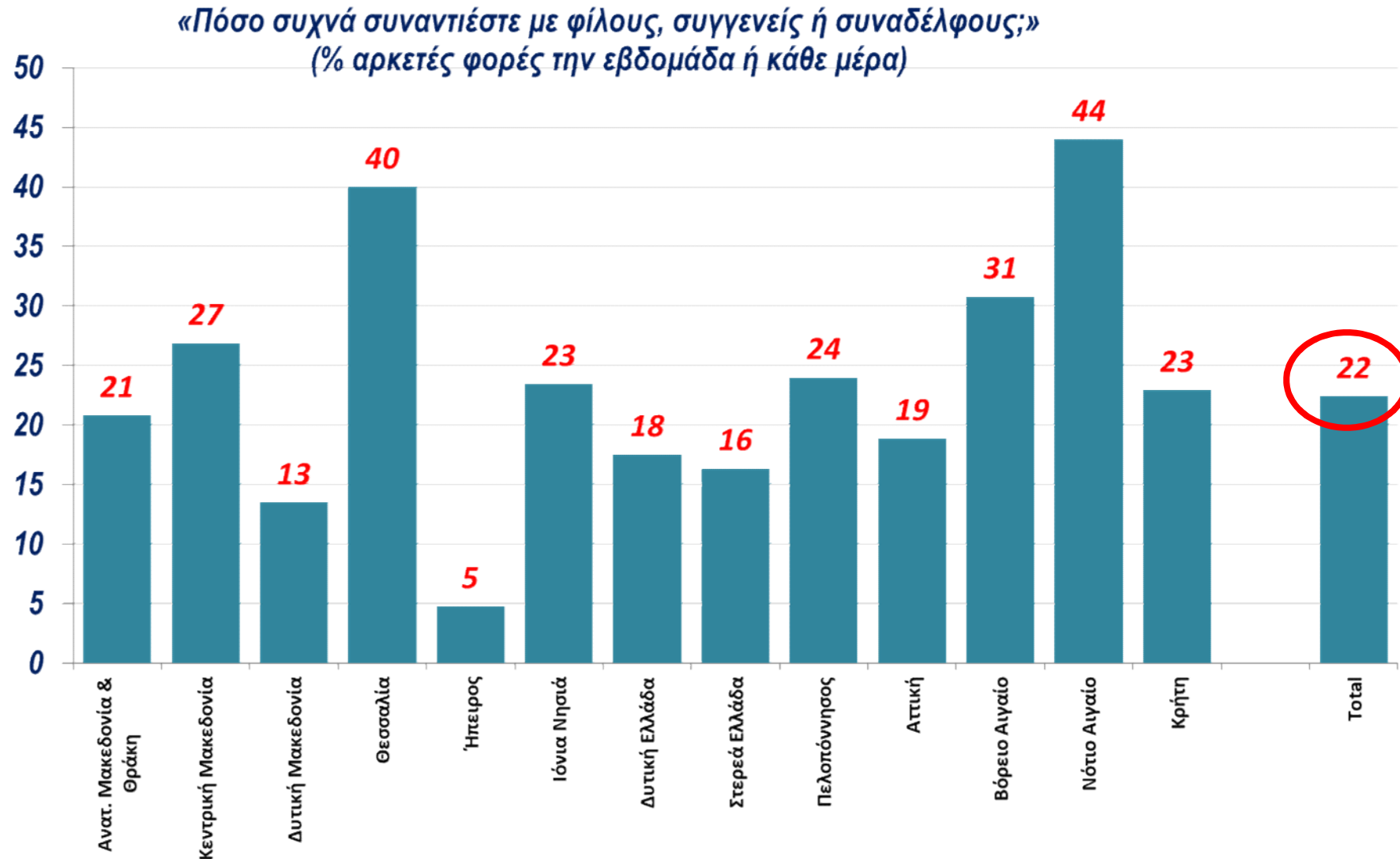
Ερώτηση:

«Πόσο συχνά συναντιέστε με φίλους, συγγενείς ή συναδέλφους σε κοινωνικές εκδηλώσεις;» (Κλίμακα 1-7)

- 1. «ποτέ»,
- 2. «λιγότερο από μία φορά το μήνα»,
- 3. «μία φορά το μήνα»,
- 4. «αρκετές φορές το μήνα»,
- 5. «μία φορά την εβδομάδα»,
- 6. «αρκετές φορές την εβδομάδα»,
- 7. «κάθε μέρα»).

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

28

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

29

□ Πολιτική συμμετοχή

(3^η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

Ερώτηση:

«Πόσο ενδιαφέρουσα θα λέγατε ότι βρίσκετε την πολιτική;» (Κλίμακα 1-4)

1. «καθόλου»

2. «λίγο»

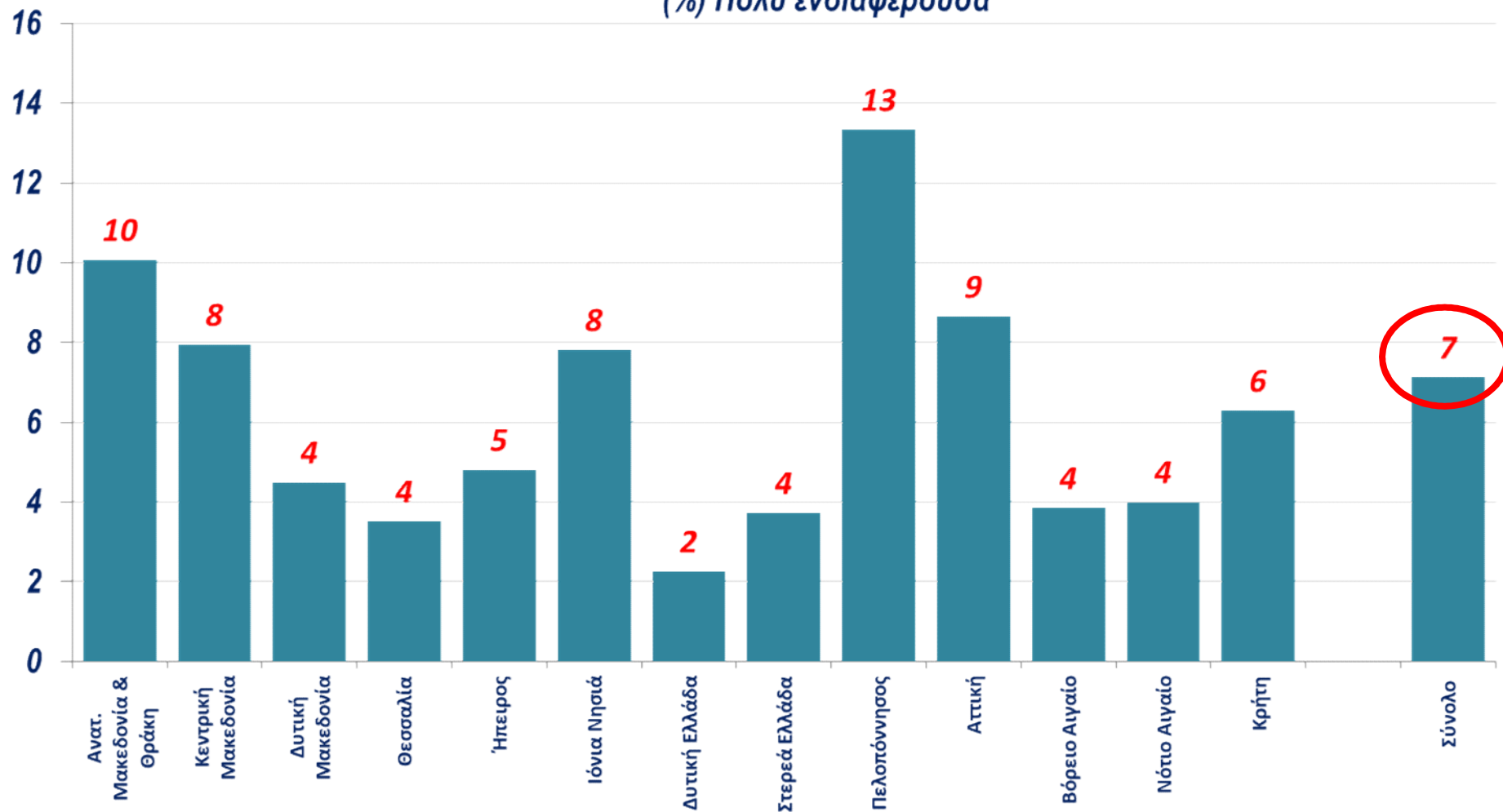
3. «αρκετά»

4. «πολύ»

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

30

«Πόσο ενδιαφέρουσα θα λέγατε ότι βρίσκετε την πολιτική;»
(%) Πολύ ενδιαφέρουσα

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

31

□ Γενικευμένη Εμπιστοσύνη

(4^η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

□ (Κλίμακα 0-10)

1^η Ερώτηση: *«Γενικά μιλώντας, θα λέγατε ότι μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους, ή ότι πρέπει να είμαστε πάντα επιφυλακτικοί στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους;».*

2^η Ερώτηση: *«Πιστεύετε ότι οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να σας εκμεταλλευτούν, αν είχαν την ευκαιρία, ή ότι θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί σας;»*

3^η Ερώτηση: *«Θα λέγατε ότι τις περισσότερες φορές οι άνθρωποι προσπαθούν να βοηθήνε ο ένας τον άλλο, ή ότι νοιάζονται κυρίως για τον εαυτό τους;»*

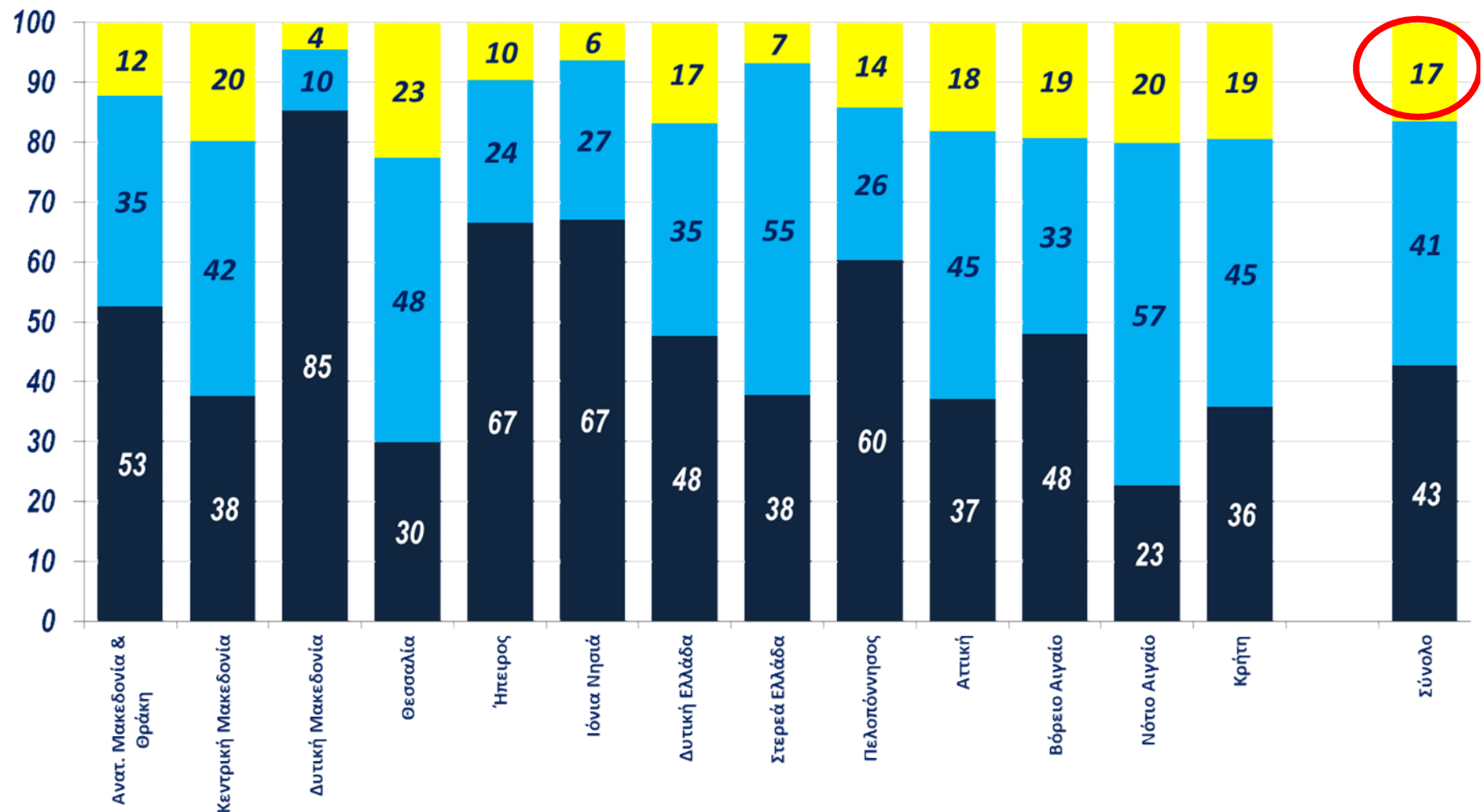
4^η Σύνθετος Δείκτης Γενικευμένης Εμπιστοσύνης

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

32

"Μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους περισσότερους ανθρώπους;"

■ 0-3 ■ 4-7 ■ 7-10

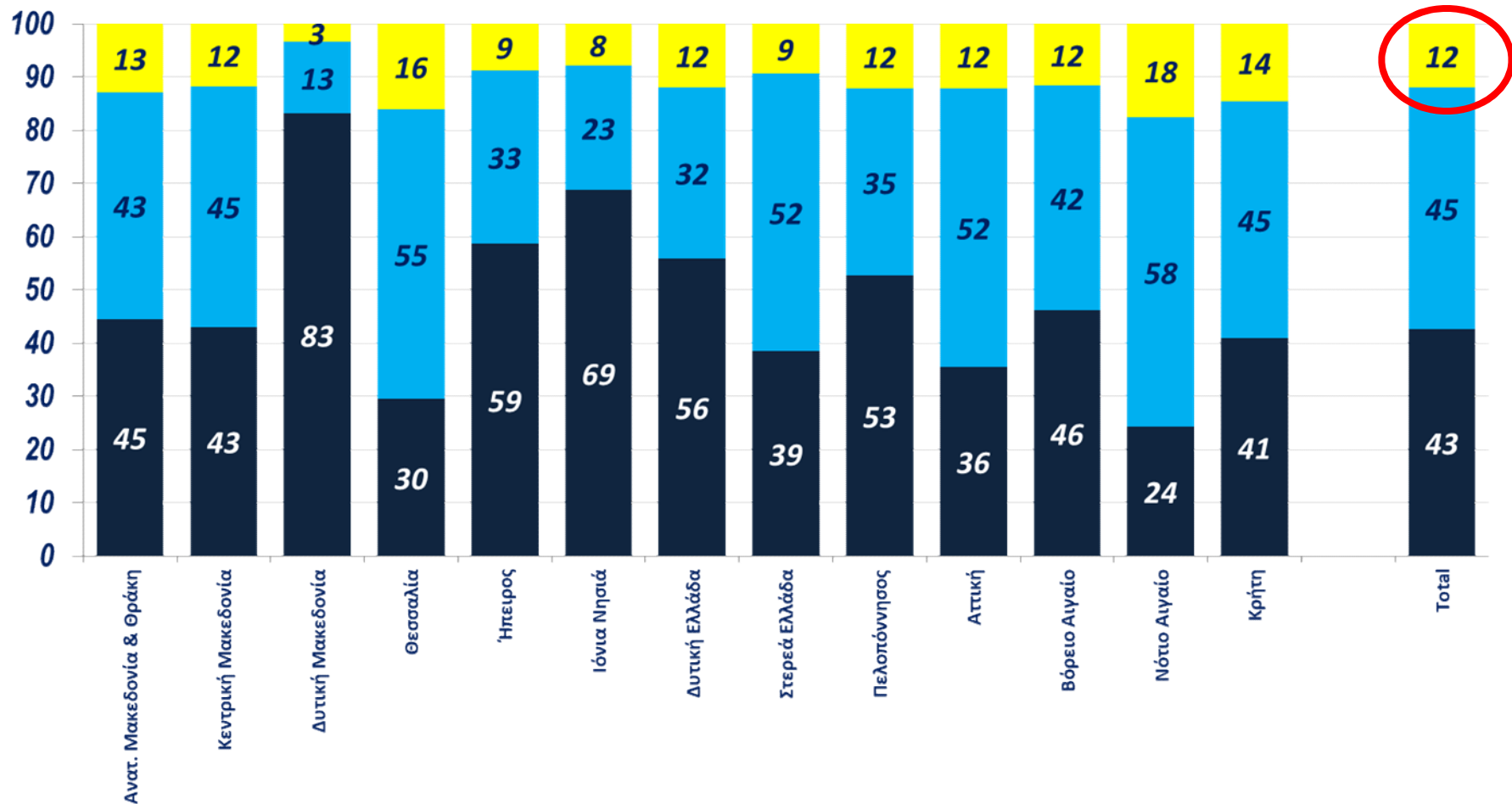

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

33

«Πιστεύετε ότι οι περισσότεροι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να είναι δίκαιοι απέναντί σας;» (Κλίμακα 0-10)

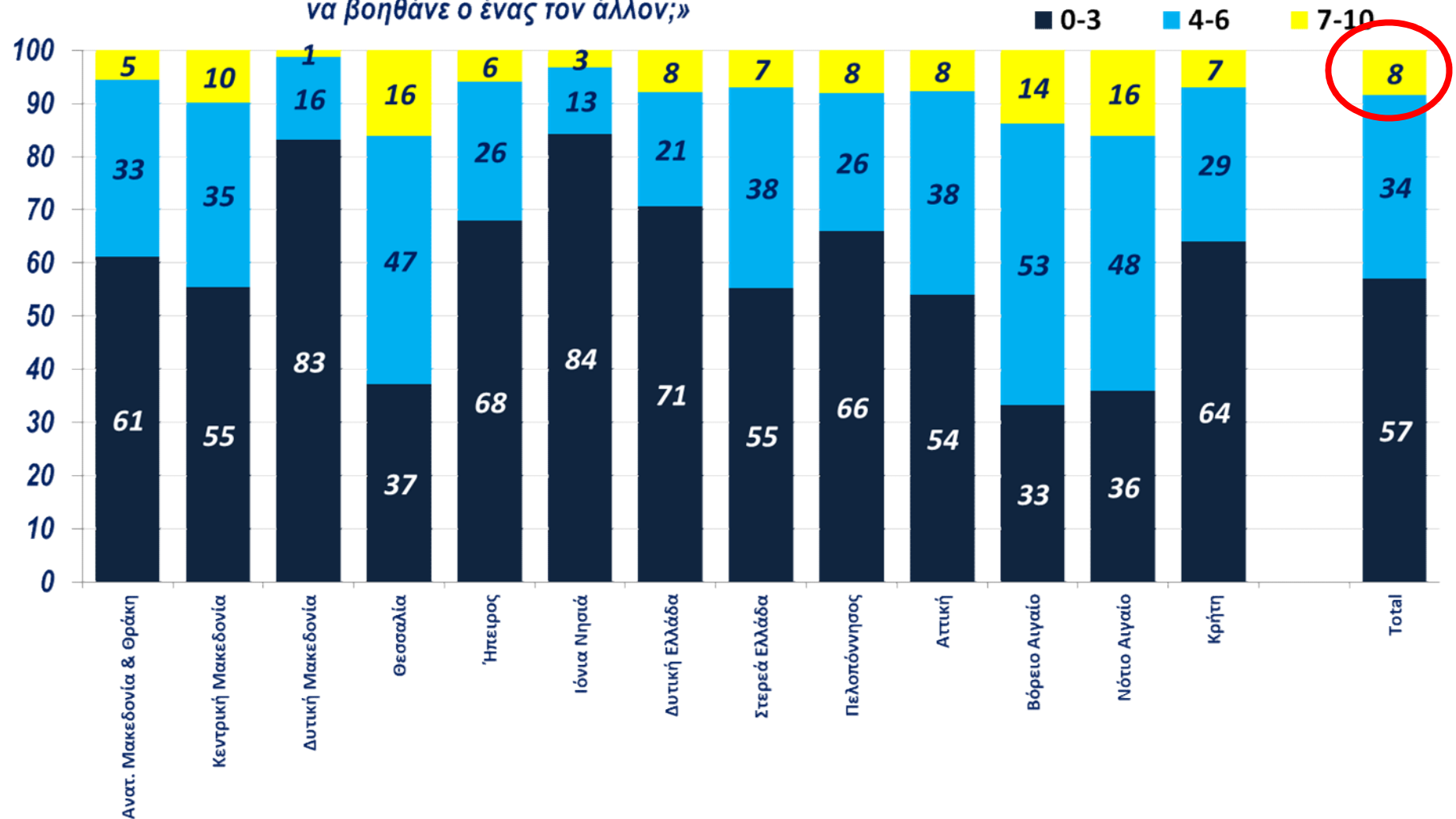
■ 0-3 ■ 4-7 ■ 7-10

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

34

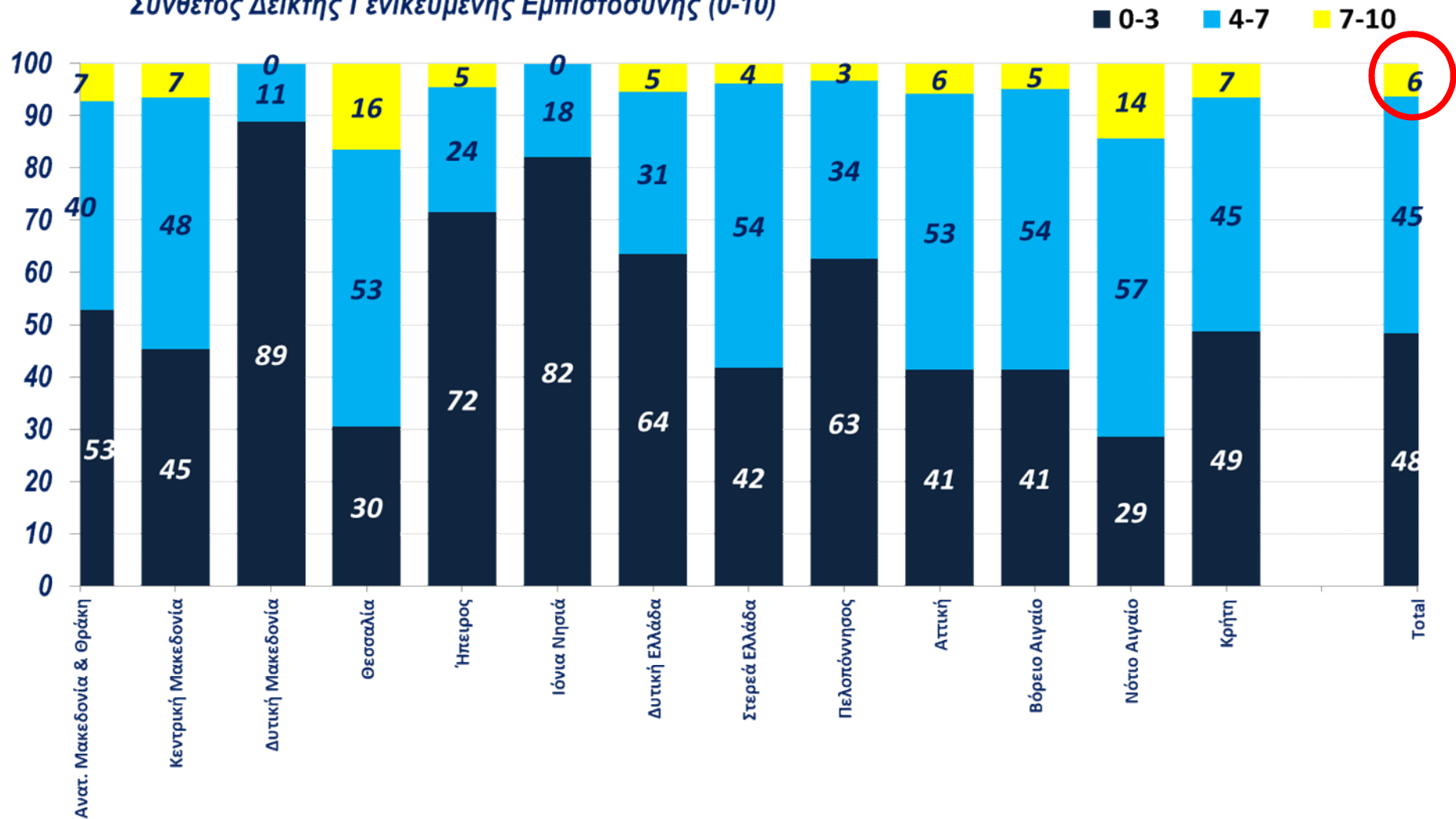
«Πιστεύετε ότι τις περισσότερες φορές, οι άνθρωποι προσπαθούν να βοηθήνε ο ένας τον άλλον;»

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

35

Σύνθετος Δείκτης Γενικευμένης Εμπιστοσύνης (0-10)

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

36

- **Εμπιστοσύνη στους θεσμούς**
(5^η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

Ερώτηση:

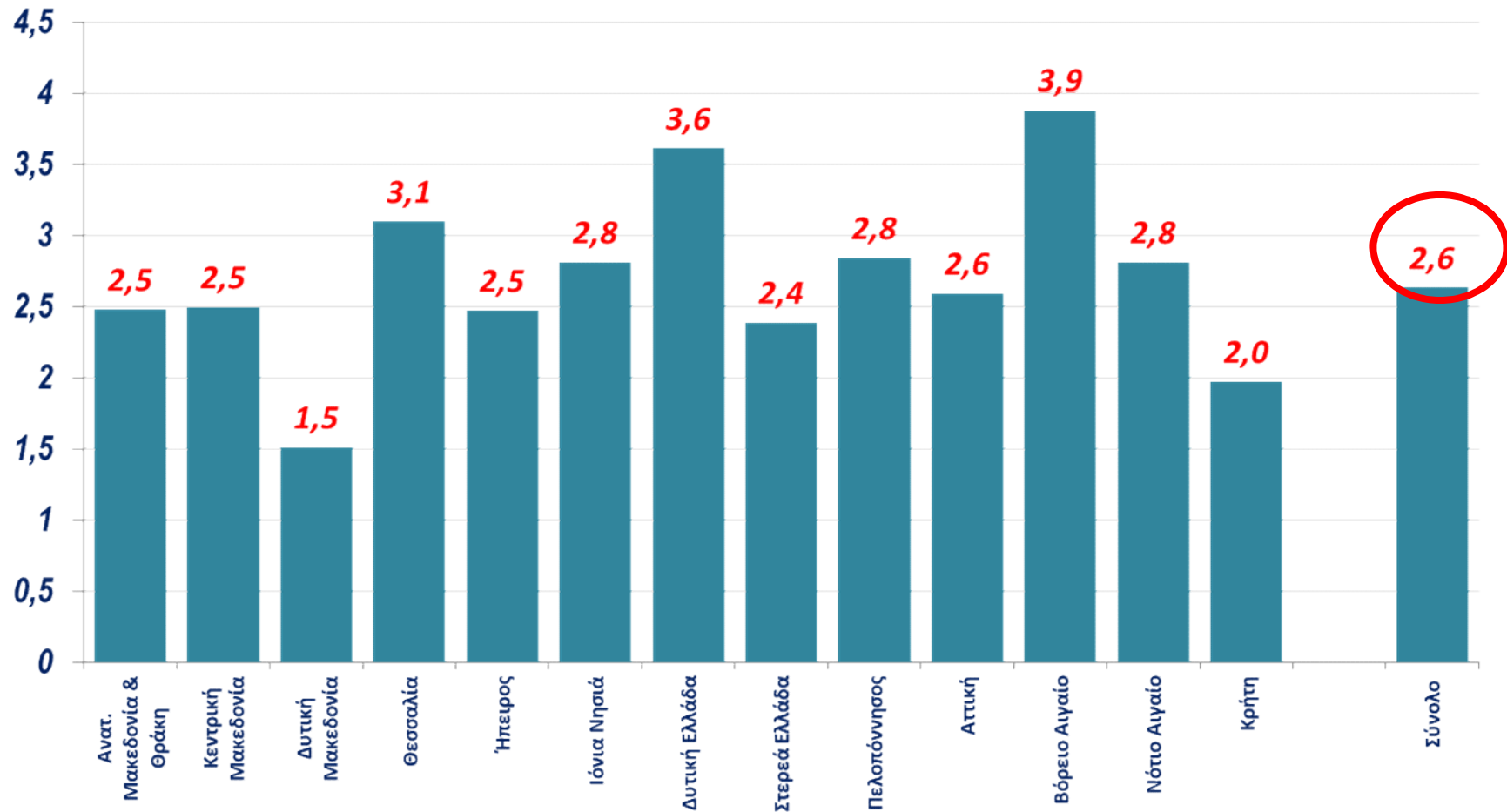
«Παρακαλώ πείτε σε μια κλίμακα 0-10 πόσο εσείς προσωπικά εμπιστεύεστε καθένα από τους ακόλουθους θεσμούς: Βουλή, Νομικό σύστημα, Αστυνομία, Πολιτικοί, Πολιτικά Κόμματα».

- 1. «πολύ»*
- 2. «αρκετά»*
- 3. «λίγο»*
- 4. «καθόλου»*

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

37

"Πόσο εμπιστεύεστε τους θεσμούς (Βουλή, Νομικό σύστημα, Αστυνομία, Πολιτικοί, Πολιτικά Κόμματα);" Μέσος Όρος (Κλίμακα 0-10)

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

38

□ Αλληλεγγύη – Κανόνες συμπεριφοράς (6η Διάσταση Κοινωνικού Κεφαλαίου)

Ερώτηση:

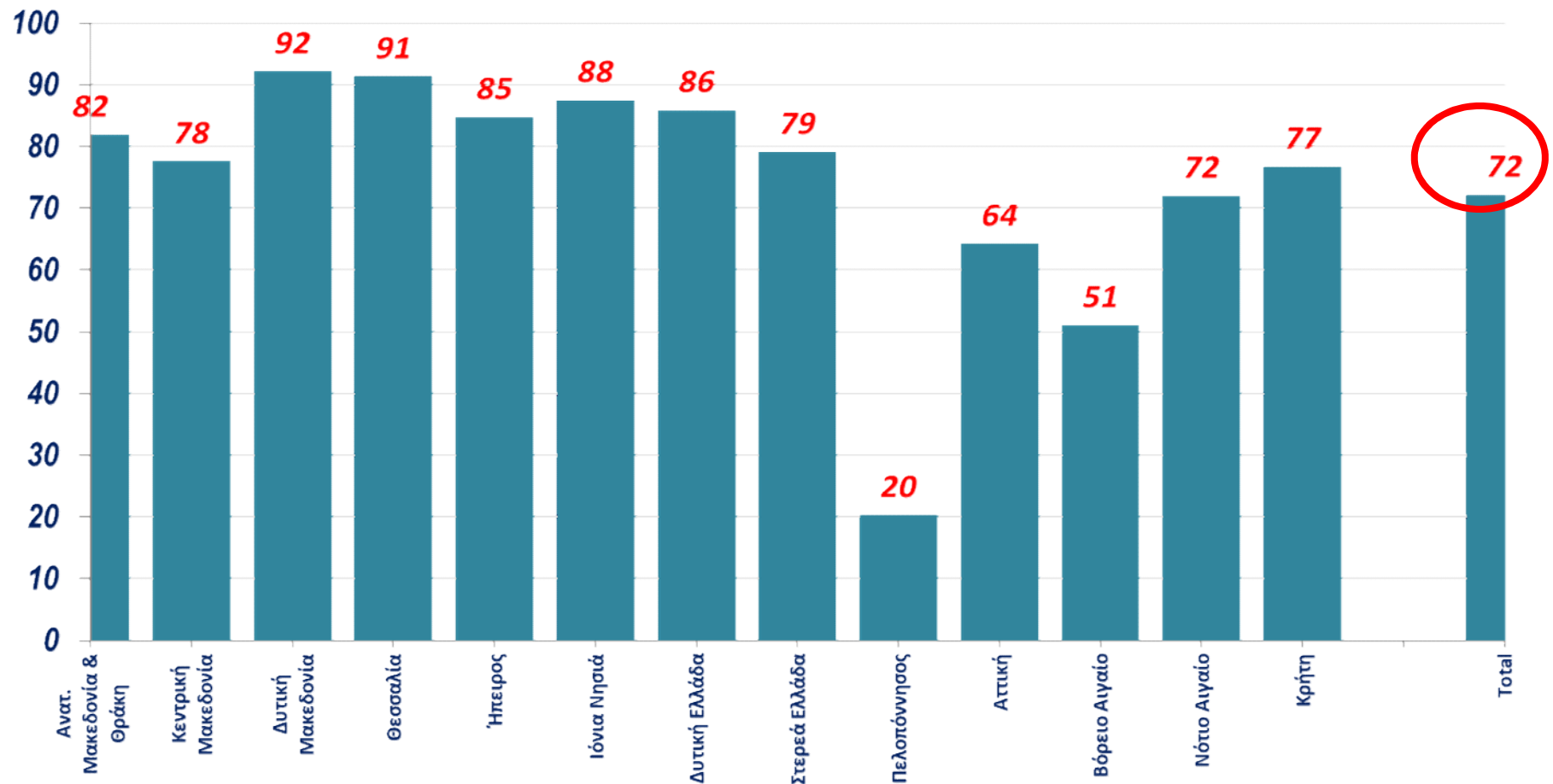
«Πόσο λανθασμένη (ηθικά) συμπεριφορά θεωρείτε την υπερβολική ή την ψευδή αξίωση ασφαλίστρων;»,

- 1. «καθόλου λανθασμένη»*,
- 2. «λίγο λανθασμένη»*,
- 3. «λανθασμένη»*,
- 4. «σοβαρά λανθασμένη»*.

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

39

«Πόσο λανθασμένη συμπεριφορά θεωρείτε την υπερβολική ή την ψευδή αξίωση ασφαλιστρων;» : (%) Πολύ λανθασμένη

1.6 Περιφερειακό απόθεμα Κοινωνικού Κεφαλαίου

40

	Γενικευμένη Εμπιστοσύνη	Θεσμική Εμπιστοσύνη	Τυπικά Δίκτυα	Άτυπα Δίκτυα	Κανόνες Συμπεριφοράς	Πολιτική ενεργοποίηση	Σ
Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	+1	-1	+1	0	0	+1	+2
Κεντρικής Μακεδονίας	+1	-1	+1	+1	0	+1	+3
Δυτικής Μακεδονίας	-1	-1	-1	-1	+1	0	-3
Θεσσαλίας	+1	+1	+1	+1	+1	0	+5
Ηπείρου	-1	-1	+1	-1	+1	0	-1
Ιονίων Νήσων	-1	+1	-1	0	+1	+1	+1
Δυτικής Ελλάδας	-1	+1	0	-1	+1	0	0
Στερεάς Ελλάδας	0	-1	-1	-1	0	0	-3
Πελοποννήσου	0	+1	+1	+1	-1	+1	+3
Αττικής	-1	0	0	-1	-1	+1	-2
Βορείου Αιγαίου	0	+1	-1	+1	-1	0	0
Νοτίου Αιγαίου	+1	+1	-1	+1	-1	0	+1
Κρήτης	+1	-1	+1	0	-1	0	0

2. Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

41

Επιβιώνω

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση

2.1 Εισαγωγή

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις κατά την **τελευταία εικοσαετία** αποτελούν **φορέα συστηματικής μελέτης και αναφοράς** τόσο της ακαδημαϊκής όσο και της πολιτικής κοινότητας στην Ευρώπη και στη Ελλάδα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή **ορίζει την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα** ως έναν από τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας, *«...του οποίου πρωταρχικός στόχος είναι όχι η δημιουργία κερδών για τους ιδιοκτήτες ή τους εταίρους της αλλά η ύπαρξη θετικού κοινωνικού αντίκτυπου. Δραστηριοποιείται στην αγορά παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο, και χρησιμοποιεί τα κέρδη κυρίως για κοινωνικούς σκοπούς. Υπόκειται σε υπεύθυνη και διαφανή διαχείριση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή εργαζομένων, καταναλωτών και παραγόντων που επηρεάζονται από τις εμπορικές της δραστηριότητες».*

2.1 Εισαγωγή

43

Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα **επιδιώκει την επίτευξη κοινωνικού σκοπού** μέσω της δημιουργίας κοινωνικής αξίας.

Μπορεί να λαμβάνει τόσο κερδοσκοπική όσο και μη κερδοσκοπική μορφή, χωρίς όμως να αλλάζει ο τελικός σκοπός: η επίτευξη δηλαδή ενός κοινωνικού σκοπού.

Έτσι **το όποιο κέρδος προκύπτει επανεπενδύεται** για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Αυτή είναι και **η κύρια διαφορά της από την συμβατική επιχειρηματικότητα, η οποία έχει ως κύριο σκοπό επίτευξης το κέρδος.**

2.1 Εισαγωγή

44

Έχει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβατικές επιχειρηματικές δράσεις:

- ❑ Αναπτύσσει δράσεις στο πλαίσιο **ενός επιχειρηματικού μοντέλου**
- ❑ **Εμπεριέχει την ανάληψη ρίσκου** για τον σχεδιασμό και την **εισαγωγή στην αγορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.**

Ωστόσο, η μεγαλύτερη πρόκληση αποτελεί ο προσδιορισμός του περιεχομένου της **Κοινωνικής Αξίας**.

Αποτελεί μια **ευρύτερη έννοια** η οποία **περιλαμβάνει και το Κοινωνικό Κεφάλαιο**, και προκύπτει **όταν καταπολεμείται μια κοινωνική αδικία ή ανισότητα για την οποία οι υφιστάμενες δομές δεν μπορούν να βοηθήσουν.**

2.2 Τομείς και περιεχόμενο δραστηριοποίησης

45

Συνήθως στοχεύει στην επίτευξη κάποιου **συλλογικού σκοπού ή κοινωνικής ένταξης** ευπαθών ομάδων πληθυσμού.

Συλλογικός σκοπός: προώθηση **δράσεων συλλογικότητας και προστασία των συλλογικών αγαθών** μέσω αναπτυξιακών πρωτοβουλιών τοπικού, περιφερειακού ή ευρύτερου χαρακτήρα (π.χ. πολιτιστικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες, αξιοποίηση και ανάδειξη τοπικών προϊόντων, παροχή κοινωνικών υπηρεσιών κ.α.)

Κοινωνική Ένταξη: κοινωνική **ενσωμάτωση ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες** του πληθυσμού κυρίως μέσω της προώθησής τους στην απασχόληση.

2.3 Χαρακτηριστικά ενός Κοινωνικού Επιχειρηματία

46

- **Είναι φορέας κοινωνικής αλλαγής:** καταφέρνει να δημιουργήσει τόσο κοινωνική αξία όσο και οικονομική αξία, προϋπόθεση για την βιωσιμότητα της επιχείρησης.
- **Έχει την ικανότητα να επικοινωνεί το όραμα και τους στόχους του και να πείθει για την ορθότητα και τη χρησιμότητά τους.**
- **Είναι συντονιστής** ικανός να κινητοποιήσει και να ευθυγραμμίσει διαφορετικά συμφέροντα και κίνητρα.
- **Συνεισφέρει στην επιτυχία των άλλων.**

2.4 Βασικά Κίνητρα Κοινωνικού Επιχειρηματία

47

- Η διάθεση για **επίλυση κοινωνικών προβλημάτων που ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας αδυνατούν ή δεν επιθυμούν να αντιμετωπίσουν.**
- **Η έμφαση σε αξίες** όπως ο σεβασμός στον άνθρωπο και τη φύση καθώς και **η κοινωνική αλληλεγγύη και η δικαιοσύνη.**
- **Η κοινωνική και προσωπική ανάγκη.**

2.5 Μέσα ενίσχυσης της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

48

Προϋπόθεση ανάπτυξης της Κ.Ε. αποτελεί ένα **κατάλληλο επιχειρηματικό και κοινωνικό περιβάλλον** από το οποίο θα μπορεί να αντλεί:

- ❑ **Χρηματικό κεφάλαιο** από κοινωνικούς επενδυτές, ιδιώτες και θεσμικούς
- ❑ **Ανθρώπινο κεφάλαιο** προερχόμενο από Πανεπιστήμια και οργανισμούς επιχειρηματικότητας
- ❑ **Διανοητικό κεφάλαιο** από συμβούλους και ερευνητικά κέντρα
- ❑ **Κοινωνικό και πολιτικό κεφάλαιο** από συνεταιρισμούς, κοινότητες και πολιτικούς συμβούλους.

2.5 Μέσα ενίσχυσης της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

49

Επιπρόσθετα η ανάπτυξη της Κ.Ε. **επηρεάζεται από** τους ακόλουθους παράγοντες:

- ❑ Το **νομικό και θεσμικό πλαίσιο**
- ❑ Το **φορολογικό πλαίσιο** και ο βαθμός κατά τον οποίο **παρέχει κίνητρα**
- ❑ **Η υποστήριξη** των κοινωνικών δράσεων **από τα Μ.Μ.Ε.**
- ❑ **Οι οικονομικές τάσεις και εξελίξεις.**
- ❑ **Η παιδεία** που ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τους πολίτες στα σημαντικά κοινωνικά ζητήματα.

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

50

Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο 4430/2016 οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις είναι **αστικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι έχουν ως καταστατικό σκοπό την συλλογική και την κοινωνική ωφέλεια.**

Συλλογική ωφέλεια: η από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του φορέα, μέσα από την διαμόρφωση ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας, την συμφιλίωση προσωπικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Κοινωνική ωφέλεια: η εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα με την αξιοποίηση της κοινωνικής καινοτομίας, μέσα από δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή κοινωνικής ένταξης.

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

51

Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.)

Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Κοι.Σ.Επ. Ένταξης	
1.1. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.	α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή), β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα, γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά, οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες. (Min.30%)
1.2. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων από Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού.	α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, γ) οι άστεγοι, δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας, ε) οι οικονομικοί μετανάστες, στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου, ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε ετών και άνω των πενήντα ετών. (min 50%)
1.3 Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.)	Οι Κοι.Σ.Π.Ε. (2716/1999) θεωρούνται αυτοδικαίως κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις.
2. Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	Αυτές αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή/και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος»

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

52

Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.)

Η σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. συντελείται με την εγγραφή της στο Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Για την σύσταση Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Ωφέλειας **απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν από τουλάχιστον πέντε (5) πρόσωπα, φυσικά ή νομικά και από τουλάχιστον επτά (7) αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης.**

Το κεφάλαιο διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες ο αριθμός των οποίων και η ονομαστική τους αξία καθορίζεται από το καταστατικό της επιχείρησης. Κάθε μέλος διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα **το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ.** Ο αριθμός των **εργαζομένων μη μελών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του συνόλου των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ.**

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

53

Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.)

Η διανομή των κερδών της Κοιν.Σ.Επ. γίνεται ως εξής:

- ❑ **5%** για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.
- ❑ **35%** διανέμονται στα μέλη εργαζόμενους της επιχείρησης.
- ❑ **60%** διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής τους δραστηριότητας.

Το σύστημα λήψης αποφάσεων βασίζεται στην αρχή ένα μέλος μία ψήφος. Το ποσοστό των ακαθάριστων εσόδων από τις δραστηριότητες της Κοιν.Σ.Επ. που προέρχονται από Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 65% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης (εντός τριετίας).

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

54

Συνεταιρισμοί Εργαζομένων

Είναι οι Αστικοί Συνεταιρισμοί (Ν.1667/1986) που έχουν ως **καταστατικό σκοπό την «συλλογική ωφέλεια» και διαθέτουν εμπορική ιδιότητα**. Μέλη τους είναι αποκλειστικά **μόνο φυσικά πρόσωπα, τα οποία επιθυμούν να βιοποριστούν, παράγοντας από κοινού αγαθά και υπηρεσίες για τρίτους**.

Συλλογική ωφέλεια: η από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του φορέα, μέσα από την διαμόρφωση ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας, την συμφιλίωση προσωπικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

55

Συνεταιρισμοί Εργαζομένων

Η σύσταση των Συνεταιρισμών Εργαζομένων συντελείται με την εγγραφή της στο Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Για την σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν από τουλάχιστον τρία (3) πρόσωπα.

Το κεφάλαιο διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες ο αριθμός των οποίων και η ονομαστική τους αξία καθορίζεται από το καταστατικό της επιχείρησης. Κάθε μέλος διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ.

Ο αριθμός των εργαζομένων μή μελών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του συνόλου των εργαζομένων του Συνεταιρισμού.

2.6 Θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

56

Συνεταιρισμοί Εργαζομένων

Η διανομή των κερδών των Συνεταιρισμών ετησίως, γίνεται ως εξής:

- ❑ **5%** για τον σχηματισμό τακτικού **αποθεματικού**.
- ❑ **35%** διανέμονται στα **μέλη εργαζόμενους της επιχείρησης**.
- ❑ **60%** διατίθεται για τη **δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής τους δραστηριότητας**.

Οι Κοιν.Σ.Επ. καταχωρούν στο Μητρώο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, κάθε μεταβολή του καταστατικού αλλά και τον ετήσιο προγραμματισμό, **τον ετήσιο απολογισμό και τον ετήσιο ισολογισμό ή Οικονομική Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εγκεκριμένους από την Γενική Συνέλευση.**

2.6.1 Πόροι και Οικονομικά Κίνητρα για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις

57

Σύμφωνα με τον Νόμο 4430/2016 ως πόροι των Κοιν.Σ.Επ. και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων νοούνται το κεφάλαιο της επιχείρησης, τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα και αξιοποίηση περιουσίας, δωρεές τρίτων, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και την Ε.Ε., διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς, Ο.Τ.Α. Β' βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα ή κληροδοτήματα και παραχωρήσεις χρήσης περιουσιακών στοιχείων.

Εργαζόμενοι στις Κοιν.Σ.Επ. και στους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων που ανήκουν σε Ευάλωτες Ομάδες και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επίδομα επανένταξης ή παροχή ή σύνταξη ως έμμεσα ασφαλισμένοι συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από Κοιν.Σ.Επ. ή Συνεταιρισμό.

2.7 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη

58

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στην τοπική ανάπτυξη, καθώς:

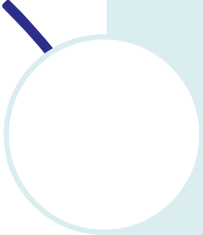
1. Δραστηριοποιούνται συνήθως στην τοπική αγορά, προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες στην τοπική αγορά, αξιοποιούν τοπικούς πόρους και επιδιώκουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων αξιοποιώντας τις δυνάμεις της τοπικής αγοράς.

2. Συχνά είναι καινοτόμες παράγοντας και μοιράζοντας νέα γνώση με άλλους φορείς μέσω τυπικών και άτυπων κοινωνικών δικτύων.

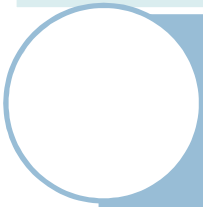
3. Ενισχύουν το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό καθώς συμμετέχουν συχνά σε προγράμματα κατάρτισης και ενίσχυσης της απασχόλησης αλλά περισσότερο απ' όλα, επαναφέρουν ανέργους και υποαπασχολούμενους πίσω στην κοινωνικά χρήσιμη εργασία.

2.7 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη

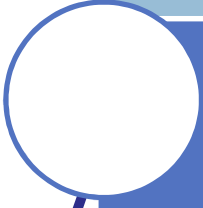
59

4. Μέσα από τα προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης και την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και εμπειριών βελτιώνουν την παραγωγικότητα του τοπικά προσφερόμενου ανθρώπινου δυναμικού.

5. Αξιοποιούν περιουσιακά στοιχεία, π.χ. ακίνητα τα οποία ανακαινίζονται συχνά για να φιλοξενήσουν νέες επιχειρηματικές δομές κ.α..

6. Λαμβάνουν δάνεια κοινωνικής επιχειρηματικότητας, πόροι οι οποίοι στην συνέχεια μεταφέρονται και στηρίζουν την τοπική αγορά..

7. Συμβάλλουν στην παροχή στήριξης, πληροφοριών και διευκολύνσεων σε νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις.

2.7 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη

60

8. Κινητοποιούν τοπικές ομάδες συμφερόντων να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων της περιοχής.

9. Παίζουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού μειονεκτουσών περιοχών μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων και την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας.

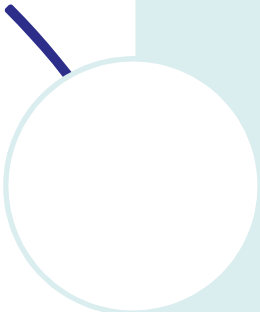
10. Συμβάλλουν γενικά στην προώθηση συνεργατικών σχημάτων και την ενίσχυση του Κοινωνικού Κεφαλαίου.

11. Δημιουργούν δίκτυα στις τοπικές κοινότητες

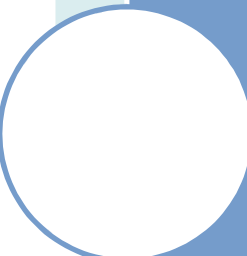
12. Δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας.

2.7 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη

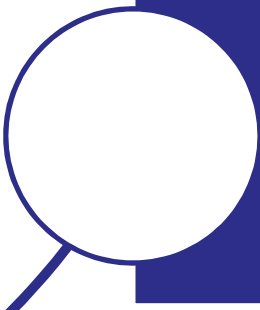
61

13. Έχουν την ικανότητα να ικανοποιούν πτυχές της ζήτησης οι οποίες για μια κερδοσκοπική επιχείρηση είναι αντισυμβαλλόμενες, καθώς αξιοποιούν προνομιακά πόρους όπως η εθελοντική εργασία και τα «υπομονετικά» κεφάλαια.

14. Μέσα από στενές συνεργασίες με την τοπική κοινότητα, τις συμμετοχικές δομές διοίκησης συμβάλλουν στην καλλιέργεια και ανάπτυξη του συνεργατικού ήθους.

15. Βοηθούν όσους ανήκουν σε ευπαθείς και ειδικές ομάδες του πληθυσμού να αντιμετωπίσουν την ένδειά τους μέσα από την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες στην τοπική αγορά.

2.7 Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη

62

16. Ενισχύουν το Κοινωνικό κεφάλαιο καθώς υποστηρίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση των κοινωνικά αποκλεισμένων, και των μειονεκτούντων στην απασχόληση.

17. Ενδυναμώνουν τις τοπικές κοινότητες και τους τοπικούς δημοκρατικούς θεσμούς καθώς συνδράμουν στην συμμετοχή των πολιτών σε τοπικές πρωτοβουλίες.

18. Παρέχουν βελτιωμένες υπηρεσίες οι οποίες συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την συγκράτηση του τοπικού εισοδήματος.

19. Συμβάλλουν στη αύξηση των φορολογικών και λοιπών τελών.

Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Για να επιτύχουν οι Κοινωνικές Επιχειρήσεις **θα πρέπει να διαθέτουν ή να δημιουργήσουν το απαραίτητο κοινωνικό κεφάλαιο**. Δηλαδή, **θα πρέπει να εμπνέουν εμπιστοσύνη**, αυξάνοντας σημαντικά τις πιθανότητες για κάθε μορφή συναλλαγής και συνεργασίας.

Οι Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν ένα πολύ σημαντικό εμπόδιο: **τα πολύ χαμηλά επίπεδα εμπιστοσύνης και κοινωνικού κεφαλαίου** τα οποία και καθιστούν μια συναλλαγή δύσκολη. Από την δημιουργία των Κοινωνικών Επιχειρήσεων, τη συνεργασία με άλλους οργανισμούς, την ανεύρεση πελατών μέχρι και κάθε συναλλαγή.

Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των Κοινωνικών Επιχειρήσεων απορρέουν από την ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και τη συσσώρευση κοινωνικού κεφαλαίου.

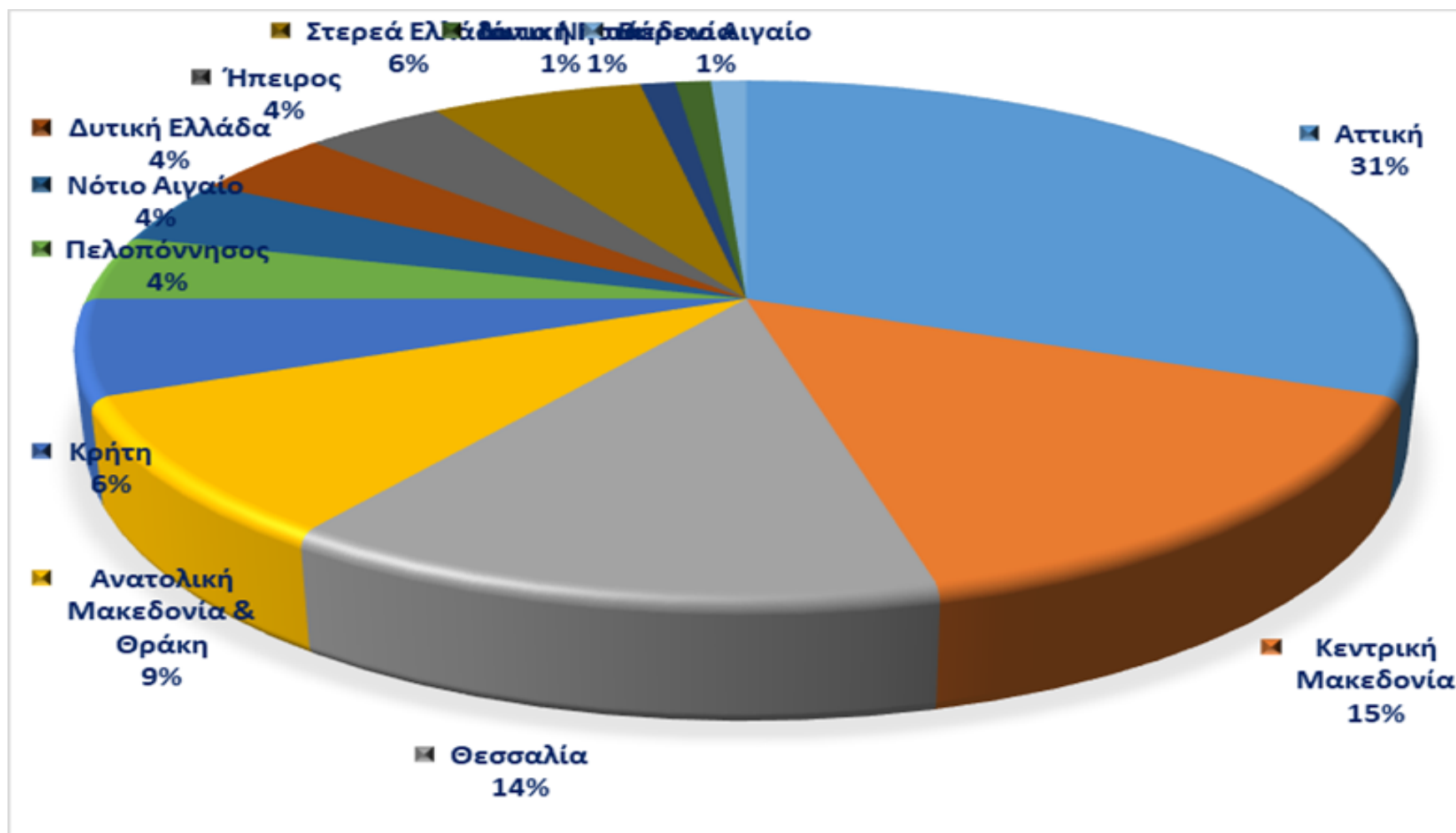
Ο κοινωνικός χαρακτήρας μειώνει τις αρνητικές συνέπειες των αποκαλούμενων ανεπαρκειών των κερδοσκοπικών επιχειρήσεων.

Η κοινωνική τους διάσταση υποδηλώνει εκ των προτέρων την αξιοπιστία τους. Δεν αποσκοπούν αποκλειστικά στο κέρδος, συνεπώς μειώνονται μια σειρά από κόστη συναλλαγής με τους πελάτες και δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις συσσώρευσης κοινωνικού κεφαλαίου.

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

65

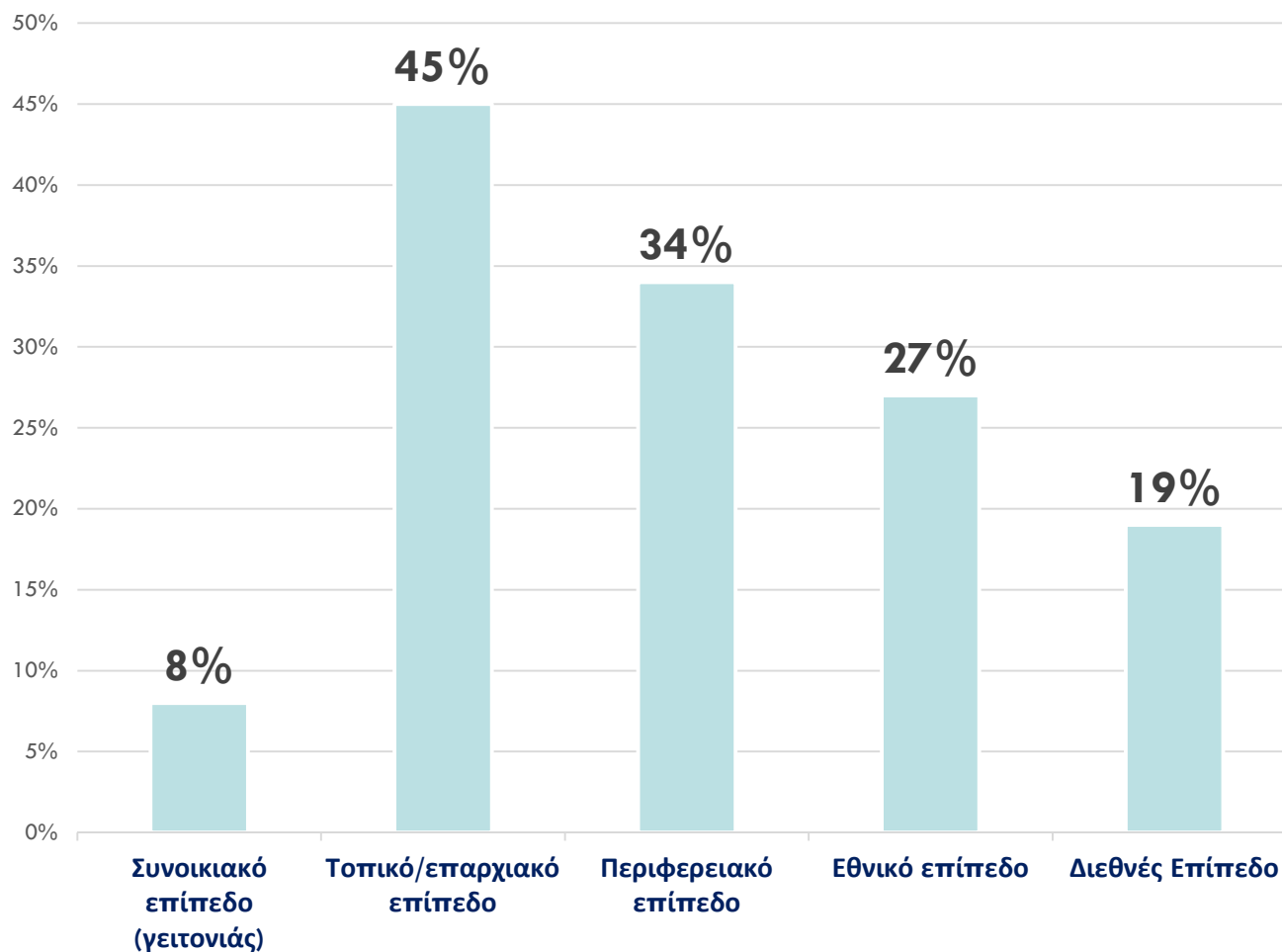
Γεωγραφική κατανομή των καταχωρημένων φορέων στο Μητρώο ΚΑΛΟ του Υ.Π.Ε.Κ.Κ.Α.

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

66

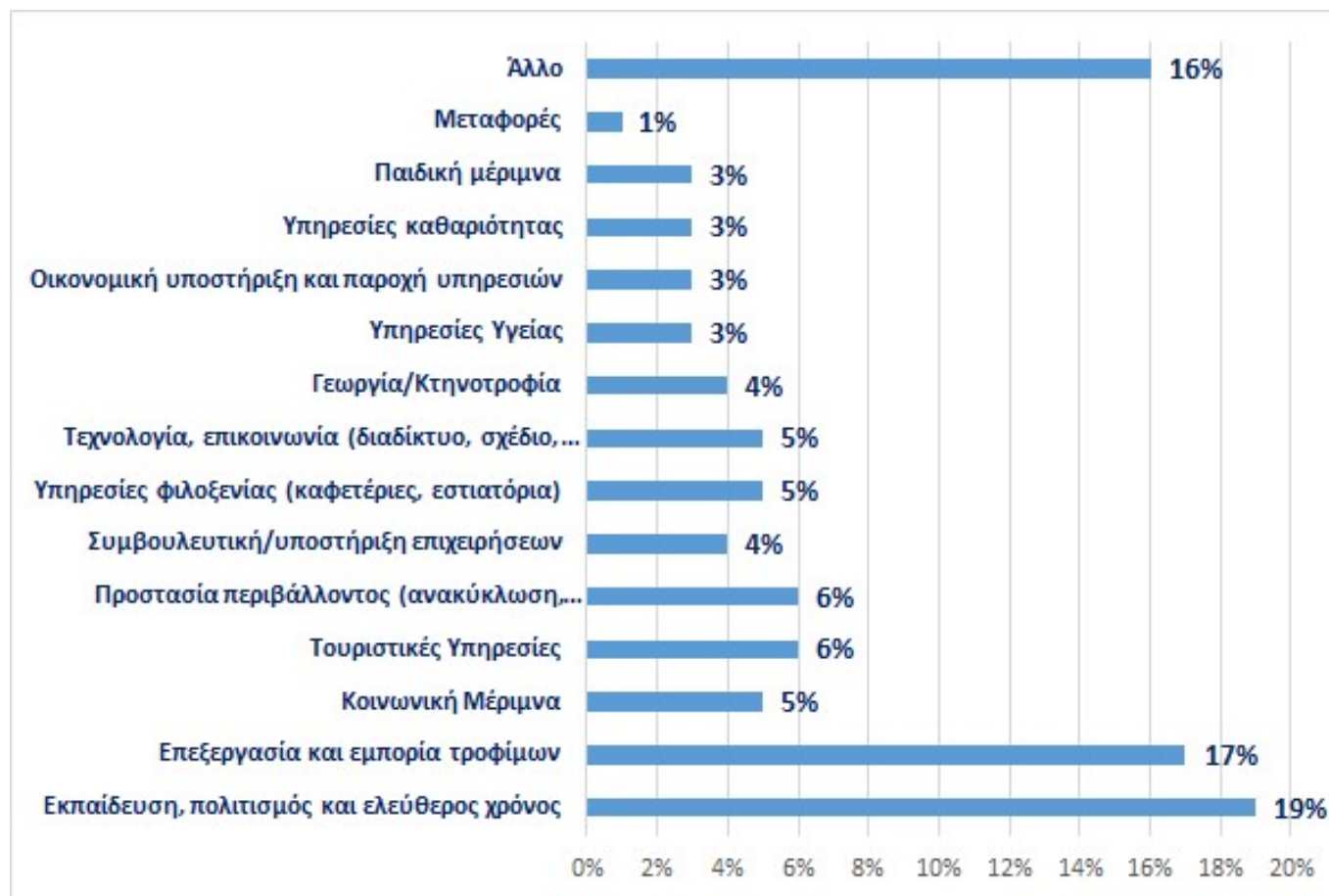
Γεωγραφικό πεδίο λειτουργίας κατανομή των καταχωρημένων φορέων στο Μητρώο ΚΑΛΟ του Υ.Π.Ε.Κ.Κ.Α.

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

67

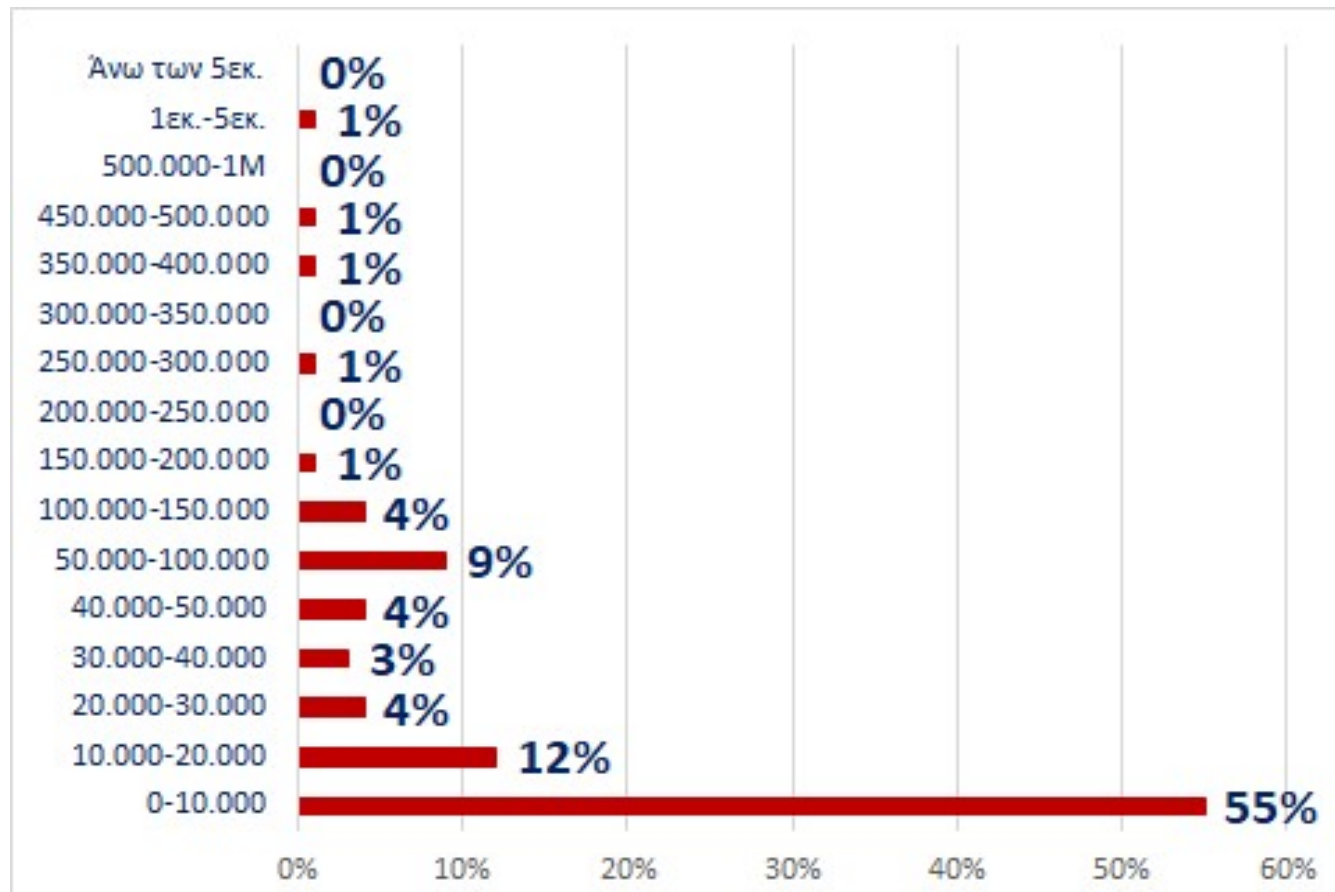
Κύριος κλάδος δραστηριότητας των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα από τους φορείς καταχωρημένους στο Μητρώο ΚΑΛΟ του Υ.Π.Ε.Κ.Κ.Α.

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

68

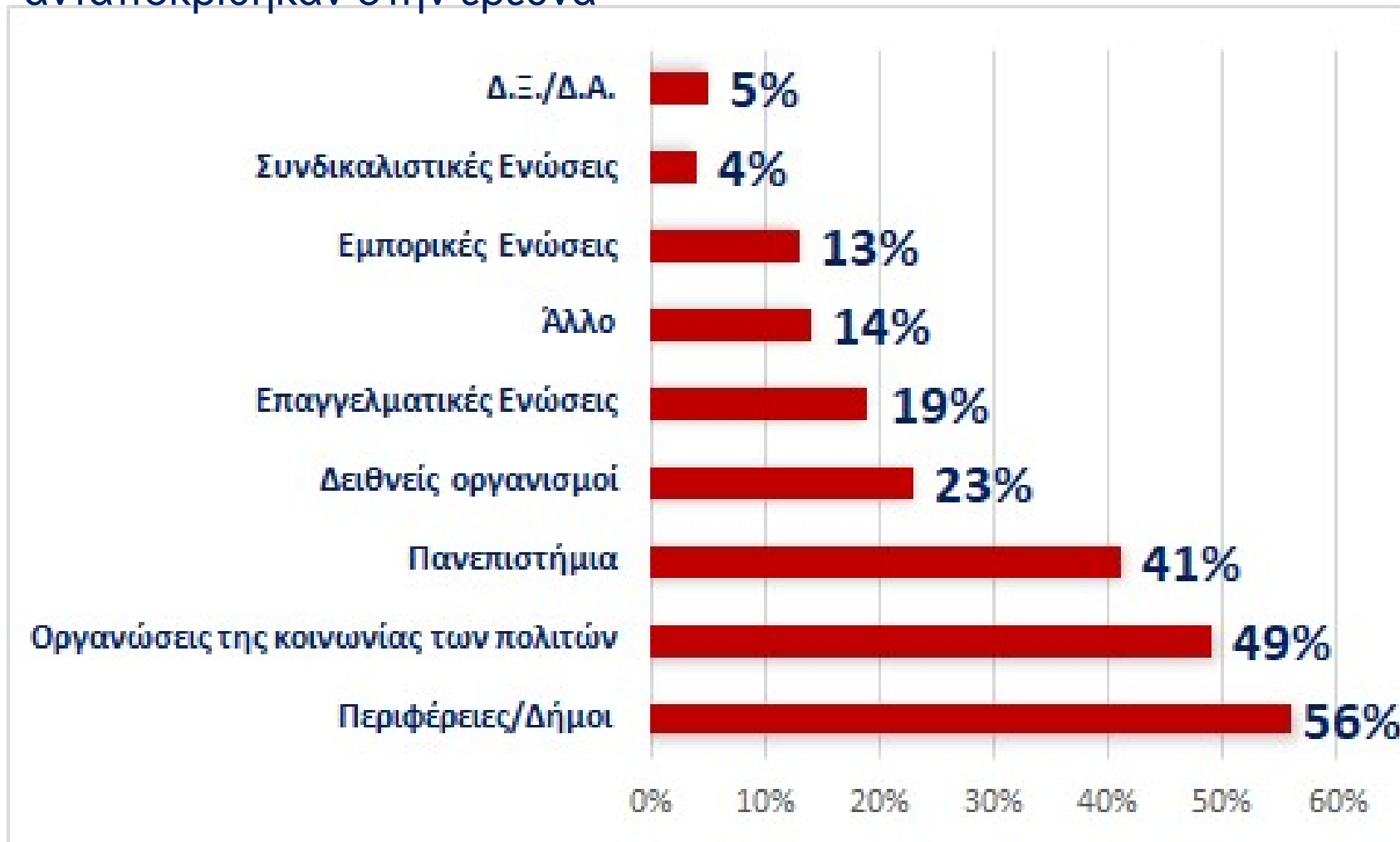
Ετήσιος κύκλος εργασιών των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα από τους φορείς καταχωρημένους στο Μητρώο ΚΑΛΟ του Υ.Π.Ε.Κ.Κ.Α.

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

69

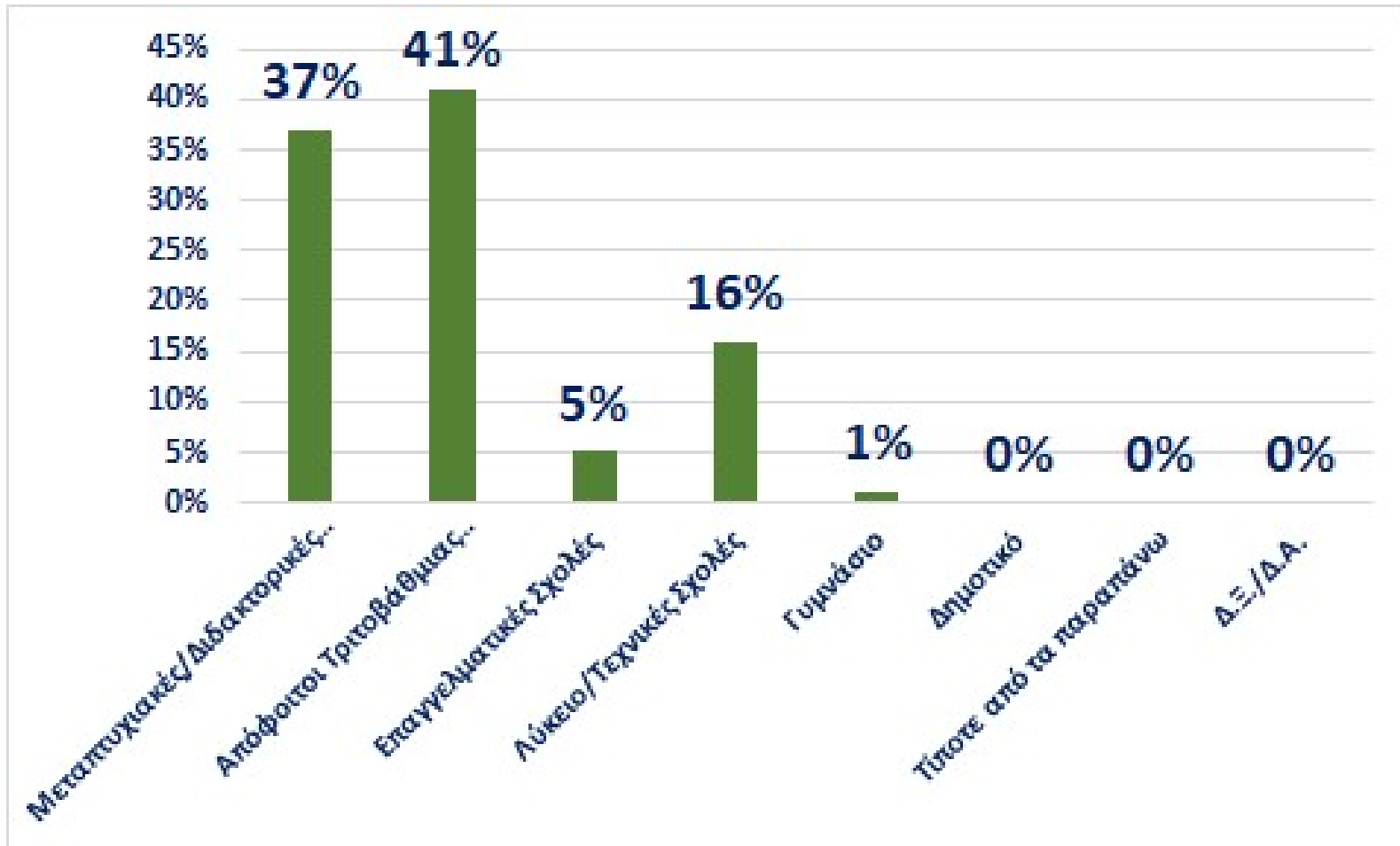
Είδη φορέων με τους οποίους συνεργάζονται οι φορείς που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

70

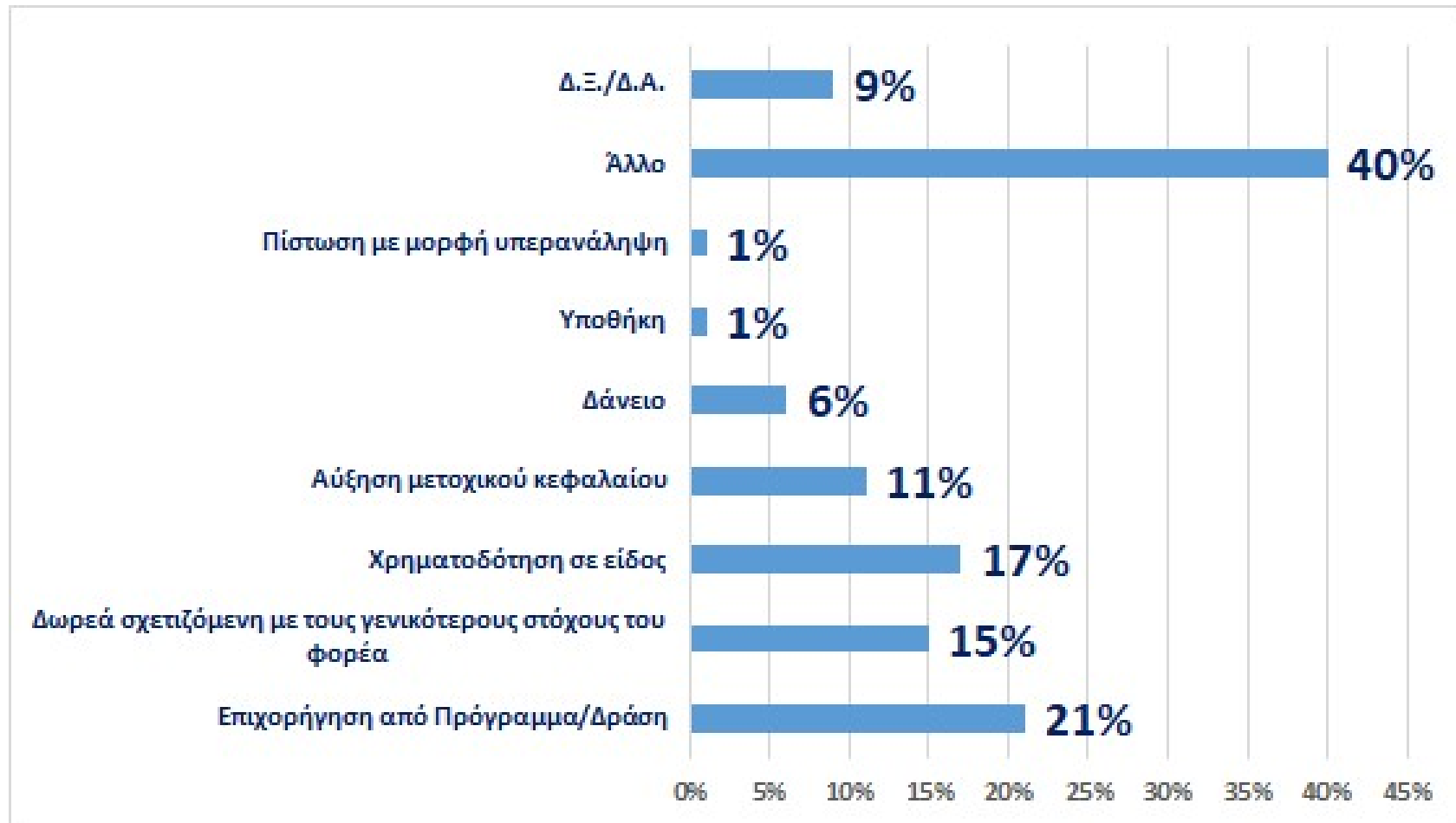
Μορφωτικό επίπεδο των ηγετικών στελεχών των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

71

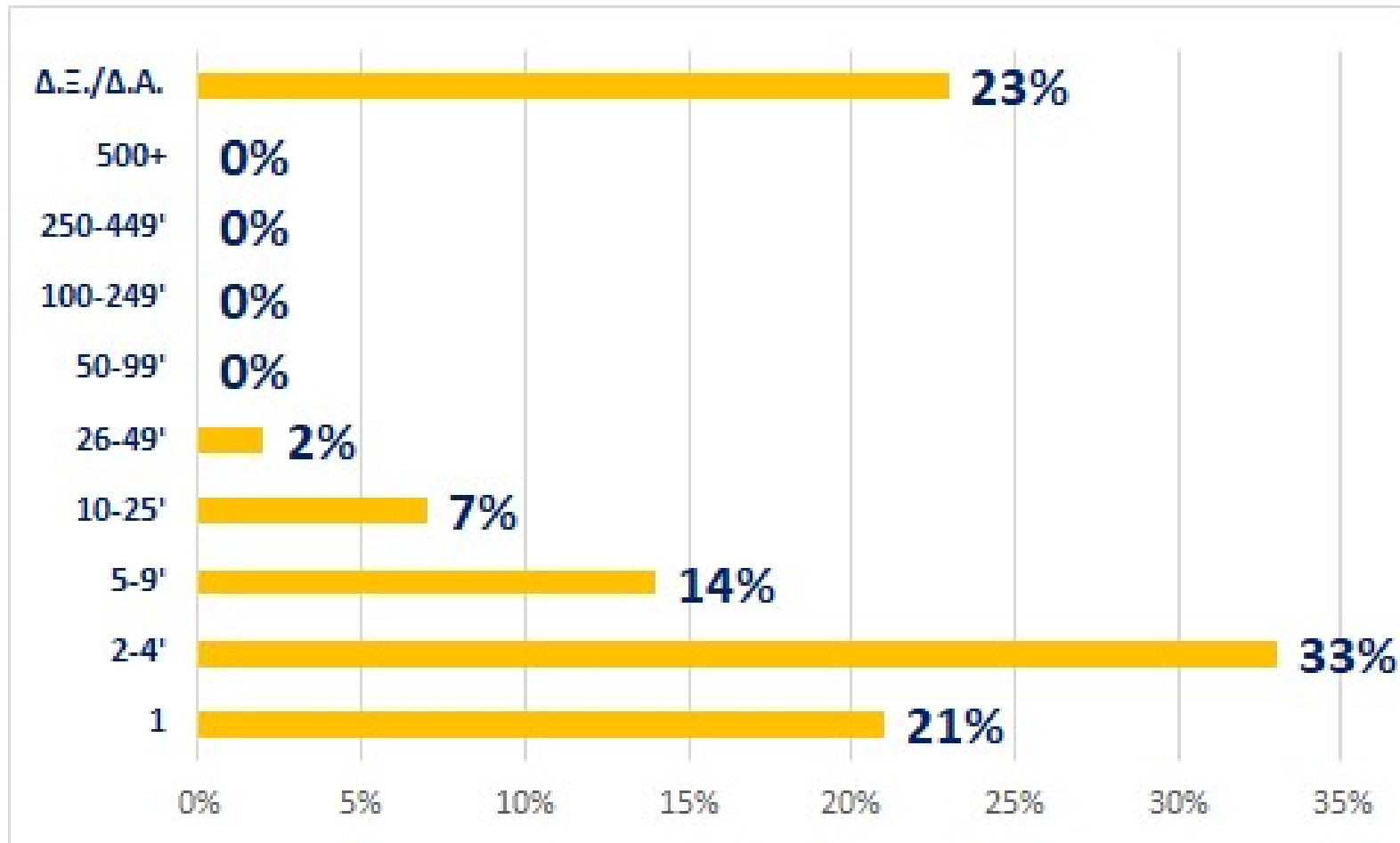
Πηγές χρηματοδότησης και πόροι που έλαβαν οι φορείς που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

72

Συνολικός αριθμός εργαζομένων στους φορείς που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα

2.8 Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

73

Κατηγορίες επωφελουμένων στους οποίους στοχεύουν οι φορείς που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα

